

Gmina Wiśniowa

Gminny Program Rewitalizacji do 2023 roku

Wiśniowa 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. Identyfikacja obszaru rewitalizacji.....	9
2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	15
2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa	15
2.2. Analiza zjawisk negatywnych – analiza jakościowa	27
2.3. Analiza zjawisk negatywnych – podsumowanie.....	30
2.4. Analiza lokalnych potencjałów	30
3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Gminy	32
4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	33
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.....	35
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	39
6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	39
6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	41
7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	43
8. Komplementarność działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	45
9. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji	48
9.1. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji	48
9.2. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych	49
10. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	51
11. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji	53
12. Partycypacja społeczna	55
13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach.....	57
14. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	58
SPIS TABEL	60
SPIS RYSUNKÓW	60
SPIS WYKRESÓW.....	60

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Gmina musi przejść procedurę identyfikacji i wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. Procedura ta jest opisana w Ustawie i polega na zidentyfikowaniu obszaru gminy znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, który może zostać uznany za zdegradowany, gdy dodatkowo występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

OBSZAR ZDEGRADOWANY

zgodnie z art. 9.ust.1. Ustawy o rewitalizacji, jest to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim **ponadto co najmniej jednego** z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Po spełnieniu przez dany obszar przesłanek uznania go za zdegradowany, jego całość lub część może zostać uznana za obszar rewitalizacji. Istotnym warunkiem do wyznaczenia obszaru rewitalizacji jest fakt, iż obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

OBSZAR REWITALIZACJI

zgodnie z art. 10.ust.1. Ustawy o rewitalizacji, jest to obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji **nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy**. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji cechują się tym, iż stanowią pewne całości, o wytyczonych granicach. Możliwa jest łatwa identyfikacja terenów zawierających się w obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji, jak również poza nimi. Ponadto, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji muszą obejmować miejsca koncentracji zabudowy i zamieszkania ludności, gdyż tylko w takich jednostkach objawiają się problemy społeczne, które stanowią główny wyznacznik obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W przypadku, gdy obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji składają się z podobszarów, podobszary te posiadają te same cechy.

Gmina Wiśniowa przystąpiła do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W tym celu dokonano delimitacji poszczególnych obszarów i poddano je diagnozie, by możliwe było zidentyfikowanie tych części gminy, w których negatywne zjawiska społeczne cechują się dużą koncentracją.

Przyjęto kilkuetapową procedurę delimitacji spełniającą wymogi Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Procedura ta składała się z kilku następujących po sobie etapów:

- A) Etap I polegał na wyznaczeniu tzw. jednostek urbanistycznych (zamieszkałych), które określa się jako najmniejsze, niepodzielne na kolejnych etapach postępowania obszary gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych statystycznych dotyczących w szczególności zjawisk społecznych (art. 9 ustawy), a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Podział na jednostki

urbanistyczne opierał się na szeregu zdefiniowanych czynników, został on skonsultowany i zatwierdzony przez Radę Gminy.

Cechą charakterystyczną jednostek urbanistycznych jest fakt, iż obejmują one wyłącznie obszary zamieszkałe. Dzięki temu obejmują one tereny, których główną cechą jest koncentracja zabudowy mieszkaniowej jako podstawowej formy użytkowania. Dzięki objęciu podziałem na jednostki urbanistyczne wyłącznie obszarów zamieszkałych, unika się prowadzenia diagnozy dla obszarów użytkowanych w inny sposób, gdzie funkcja mieszkaniowa ma dużo mniejsze znaczenie lub nie występuje w ogóle (np. lasy, pola, zieleń zorganizowana), w związku z czym nie koncentrują się w nich zjawiska społeczne. Z uwagi na fakt, iż rewitalizacja ma przede wszystkim służyć społeczności nią objętej, wyznaczanie jednostek urbanistycznych jako obszarów zamieszkałych pozwala na skupienie się na obszarach w których zachodzą procesy społeczne.

- B) W kolejnym etapie pozyskano niezbędne dane statystyczne oraz przeprowadzono analizę wskaźnikową wyznaczonych uprzednio jednostek urbanistycznych. Analiza dotyczyła przede wszystkim sfery społecznej, jednak zgodnie z zapisami ustawy zebrano również informacje dotyczące negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Analizę dla sfery społecznej przeprowadzono z wykorzystaniem wskaźnika syntetycznego.
- C) Ostatnim etapem było wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano te jednostki urbanistyczne, w których w wyniku przeprowadzonej analizy wskaźnikowej zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowano problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji.

W wyniku przeprowadzonej analizy wyznaczono jednostki, które spełniają warunki ustawowe i mogą być uznane za obszar zdegradowany. Są to jednostki Lipnik Wschód, Lipnik Zachód oraz Wiśniowa Centrum.

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego

Jednostka	Nazwa obszaru	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Jednostka zdegradowana
3.	Lipnik Wschód	X	X	-	X	X	X
4.	Lipnik Zachód	X	-	-	X	X	X
9.	Wiśniowa Centrum	X	-	X	X	X	X

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W trzech ww. jednostkach zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, w każdej z nich także wystąpiło co najmniej jedno negatywne zjawisko z pozostałych sfer.

Wyznaczone w wyniku przeprowadzonej diagnozy i analizy obszary zdegradowane nie przekraczają ograniczeń ustawowych, zgodnie z którymi obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i obejmować więcej niż 30% mieszkańców. Trzy jednostki urbanistyczne tworzące obszar zdegradowany posiadają łączną powierzchnię około 6,5% gminy, co nie przekracza 20 %, natomiast mieszka w nich 42,06 % mieszkańców. Z tego względu całość obszaru zdegradowanego zamieszkałego nie mogła zostać uznana za obszar rewitalizacji.

Zdecydowano się na zmniejszenie obszaru rewitalizacji w stosunku do obszaru zdegradowanego, biorąc pod uwagę przede wszystkim specyfikę zdegradowanych jednostek urbanistycznych. Obszar 9. Wiśniowa Centrum jest to obszar ważny z punktu widzenia rozwoju całej gminy. Cechuje się dużym skoncentrowaniem zabudowy oraz pełnieniem istotnych funkcji pozamieszkaniowych (gospodarczych, społecznych, administracyjnych) na rzecz mieszkańców gminy. Uznanie tej jednostki za obszar rewitalizacji jest uzasadnione.

Obszary Lipnik Wschód i Lipnik Zachód także cechują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych i problemami występującymi w pozostałych sferach, jednak ze względu na ich specyfikę, uzasadnione jest wyłączenie ich z obszaru rewitalizacji. Obszary są położone w niedalekiej odległości od obszaru Wiśniowa Centrum, nie posiadają wyraźnych miejsc koncentracji usług publicznych i funkcji gospodarczych, pełnią głównie funkcję osadniczą i rolniczą. Ze względu na bliską odległość Lipnika od Wiśniowej oraz duży wpływ jednostki

Wiśniowa Centrum na obszar całej gminy, podjęcie działań rewitalizacyjnych w obszarze Wiśniowa Centrum będzie miało także korzystny wpływ na jednostki Lipnik Wschód i Lipnik Zachód.

Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji

	Liczba ludności	% ludności gminy	Powierzchnia	% powierzchni gminy
Wiśniowa Centrum	1379	18,94%	1,46	2,18%
RAZEM OBSZAR REWITALIZACJI	1379	18,94%	1,46	2,18%

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Pełna analiza jednostek urbanistycznych wyznaczonych na terenie gminy Wiśniowa wraz z metodologią przeprowadzenia badania i wykorzystanymi danymi znajduje się w dokumencie „Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”, stanowiącym załącznik do Uchwały nr XIX/196/16 Rady Gminy Wiśniowa z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie: wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Wiśniowa. Rada Gminy Wiśniowa drogą uchwały przyjęła zidentyfikowany obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, dzięki czemu możliwe jest objęcie wyznaczonego obszaru procesem rewitalizacji.

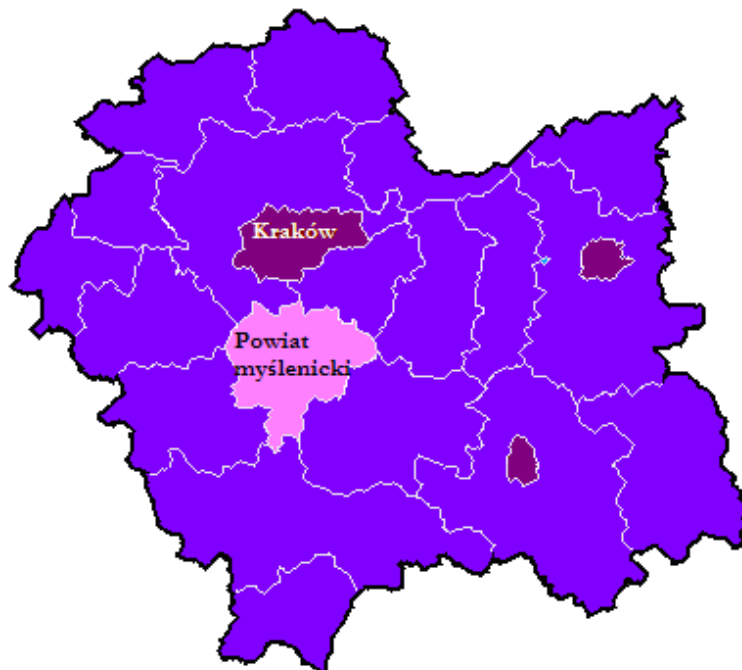
REWITALIZACJA

zgodnie z art. 2. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji, to proces **wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych**, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

1. Identyfikacja obszaru rewitalizacji

Miejscowość Wiśniowa, w obrębie której zidentyfikowano obszar zdegradowany i wyznaczono obszar rewitalizacji, jest siedzibą wiejskiej Gminy Wiśniowa, położonej w województwie małopolskim. Administracyjnie gmina przynależy do powiatu myślenickiego. Obszar powiatu posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, charakteryzuje się niedalekim położeniem od Krakowa i dobrym z nim skomunikowaniem. Przecina go droga krajowa łącząca Kraków z Zakopanem (tzw. „zakopianka”). Cechy położenia powiatu sprawiają, że jest on obszarem o wysokiej atrakcyjności, zarówno dla mieszkańców, jak i dla turystów oraz inwestorów.

Rysunek 1. Położenie powiatu myślenickiego na tle województwa małopolskiego

Opracowanie własne na podstawie źródeł internetowych

Gmina Wiśniowa położona jest we wschodniej części powiatu myślenickiego, sąsiaduje z gminami Dobczyce, Raciechowice, Myślenice, Pćim (powiat myślenicki) oraz Jodłownik, Dobra i Mszana Dolna (powiat limanowski). Odległość Gminy od Krakowa to około 40 km. Najważniejszym szlakiem komunikacyjnym Gminy jest droga wojewódzka nr 964 biegnąca z Krakowa przez Wieliczkę, Dobczyce i Wiśniową w kierunku południowym do Mszany Dolnej. Ponadto, Wiśniowa posiada dobre połączenia drogowe z drogą krajową E4 (biegnącą przez Kraków, Wieliczkę, Bochnię, Tarnów, Rzeszów i Przemyśl do granicy z Ukrainą), stanowiącą

jeden z ważniejszych, międzynarodowych szlaków komunikacyjnych w południowej części Polski. Wiśniowa oddalona jest od Myślenic o około 15 km, od Limanowej – ok. 25 km, Wieliczki – ok. 25 km, Nowego Targu – ok. 40 km, Nowego Sącza – ok. 50 km. Stosunkowo dobra komunikacja z miastem wojewódzkim, bliskość ważnych dróg krajowych oraz niedaleka odległość od ważniejszych ośrodków miejskich tej części regionu należą do mocnych stron Gminy pod względem jej położenia i korzystnie wpływają na jej atrakcyjność.

Gmina graniczy terytorialnie z gminami Pcim, Myślenice, Dobczyce, Raciechowice, Jodłownik, Dobra i Mszana Dolna, Zajmuje obszar 67,3 km², w jej skład wchodzi siedem wsi - Wiśniowa, Wierzbanowa, Poznachowice Dolne, Węglówka, Glichów, Lipnik i Kobielnik.

Rysunek 2. Schematyczna mapa powiatu myślenickiego

Opracowanie własne na podstawie źródeł internetowych

Miejscowość Wiśniowa jest położona w środkowo-wschodniej części gminy, przy drodze wojewódzkiej nr 964 z Krakowa przez Wieliczkę, Dobczyce, Wiśniową i dalej w kierunku południowym do Mszany Dolnej, która jest głównym szlakiem komunikacyjnym gminy i jednym z ważniejszych na obszarze powiatu myślenickiego. Jest to droga alternatywna do „Zakopianki”. Drugą istotną trasą jest prowadząca od zachodu droga powiatowa z Myślenic przez Zasań i Lipnik do Wiśniowej.

Wiśniowa jest drugą pod względem wielkości powierzchni wsią Gminy Wiśniowa oraz najbardziej zaludnioną miejscowością spośród jej siedmiu sołectw. Stanowi ona administracyjne, kulturalne, społeczne i edukacyjne centrum gminy – na jej obszarze znajduje się siedziba władz gminy, funkcjonują szkoły i placówki kulturalne. Wiśniowa położona jest na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Miejscowość usytuowana jest w rozległej kotlinie na

wysokości 350 – 400 m n.p.m., którą otacza od strony zachodniej pasmo gór Lubomira i Łysiny, należące do Beskidu Średniego, zwanego również Makowskim, a od strony wschodniej i południowej sięgający tu Beskid Wyspowy z dominującą górą Ciecień. Przez wieś przepływa rzeka Krzyworzeka. Wiśniowa zajmuje obszar 16,10 km², co stanowi 24 % powierzchni gminy.

Rysunek 3. Mapa Gminy Wiśniowa

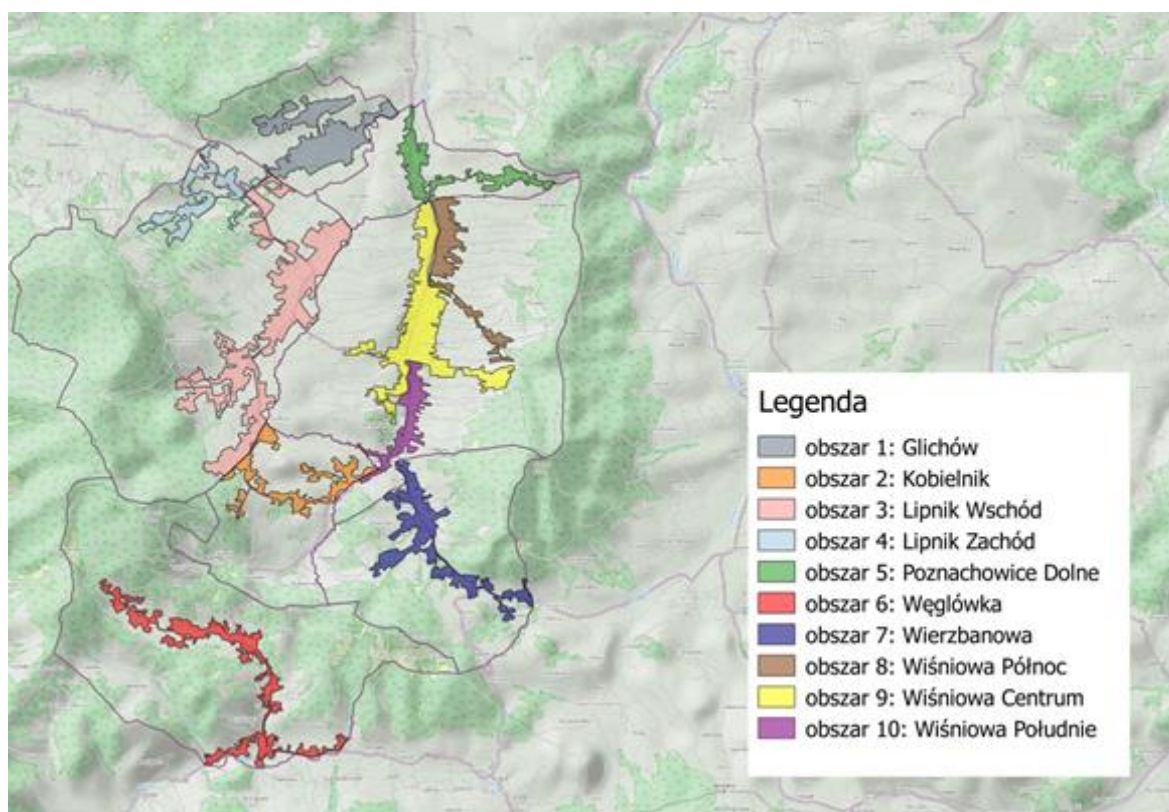

Źródło: <http://www.gok.wisniowa.net.pl/> - strona internetowa Gminnego Ośrodka Kultury w Wiśniowej

Położenie gminy należy do jej atutów i sprawia, iż jest ona atrakcyjna dla mieszkańców. Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych GUS, w 2015 roku na terenie gminy Wiśniowa mieszkało 7 258 osób (stan na 31.12). W badanym 10-letnim okresie, obejmującym lata 2006-2015, liczba mieszkańców gminy wzrosła o 413 osób (6,03%).

Obszarem wybranym do rewitalizacji na terenie gminy Wiśniowa, cechującym się zarówno koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, jak i występowaniem co najmniej jednego negatywnego zjawiska gospodarczego, funkcjonalno-przestrzennego, technicznego, środowiskowego, jest obszar Wiśniowa Centrum. Jest to jedna z 10 jednostek urbanistycznych wyznaczonych na terenie gminy Wiśniowa.

Rysunek 4. Jednostki urbanistyczne gminy Wiśniowa

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Obszar Centrum obejmuje tereny koncentracji zabudowy i obiektów użyteczności publicznej w centralnej części miejscowości Wiśniowa. Z uwagi na pełnione przez Wiśniową funkcje jest to obszar istotny dla funkcjonowania i rozwoju całej gminy. Wiśniowa stanowi administracyjne, kulturalne, społeczne i edukacyjne centrum gminy – na jej obszarze znajduje się

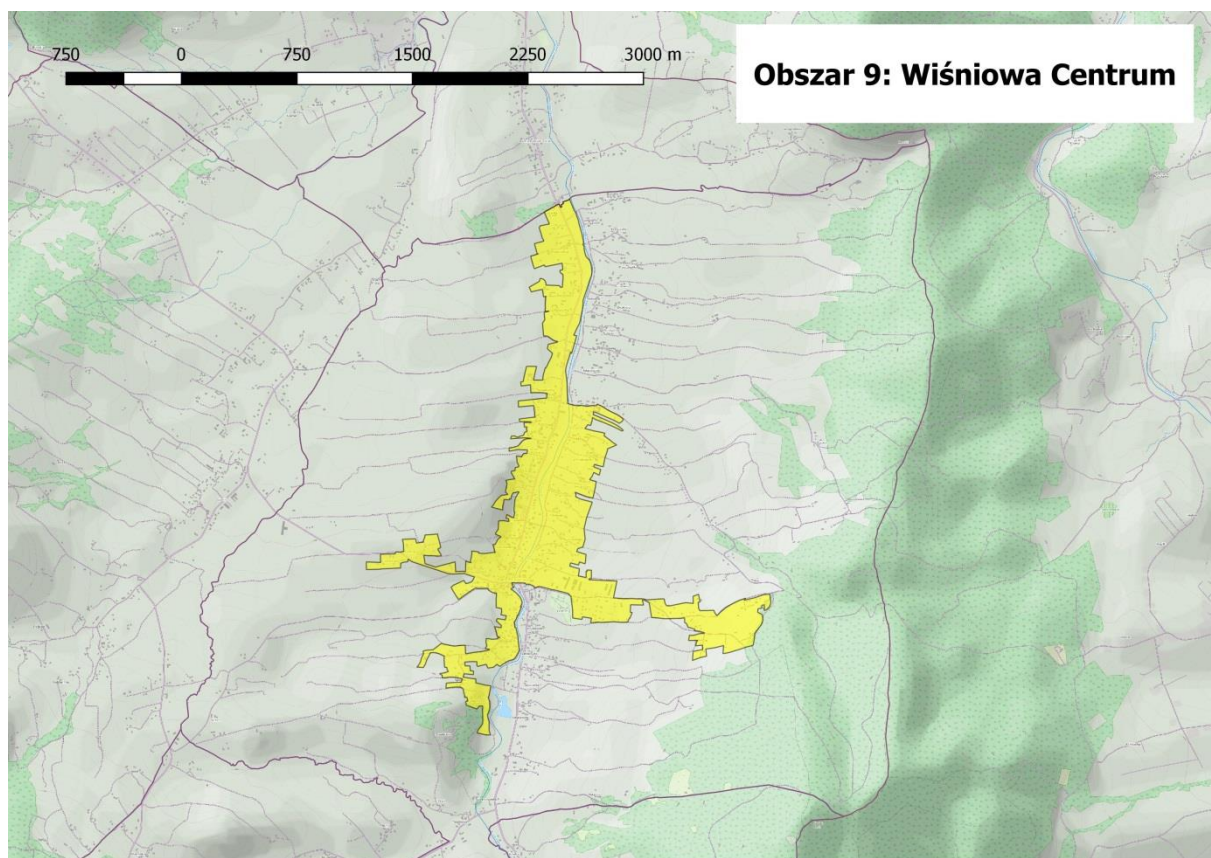

siedziba władz gminy, funkcjonują szkoły i placówki kulturalne. Wiśniowa położona jest na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Obszar Centrum obejmuje tę część miejscowości Wiśniowa, na terenie której skupione są siedziby instytucji publicznych, sklepy i punkty usługowe, przestrzeń pełniące funkcje publiczną. W obszarze tym zawierają się także położone najbliżej centrum osiedla zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej. Jednostka urbanistyczna Wiśniowa Centrum cechuje się dużym skoncentrowaniem zabudowy oraz pełnieniem istotnych funkcji pozamieszkaniowych (gospodarczych, społecznych, administracyjnych) na rzecz mieszkańców gminy. W jej obrębie położone są m.in. Urząd Gminy, Zespół Placówek Oświatowych, hala sportowa, Kościół Parafialny p.w. Św. Marcina.

Główną osią obszaru jest droga wojewódzka nr 964, która stanowi komunikacyjne połączenie z Krakowem. Przy niej skupiona jest większość obiektów użyteczności publicznej oraz miejsc koncentracji funkcji gospodarczych. Jednocześnie postępuje rozwój osiedli położonych przy drogach gminnych, odchodzących od drogi głównej. Jednostka posiada place i skwery pełniące funkcje przestrzeni publicznych.

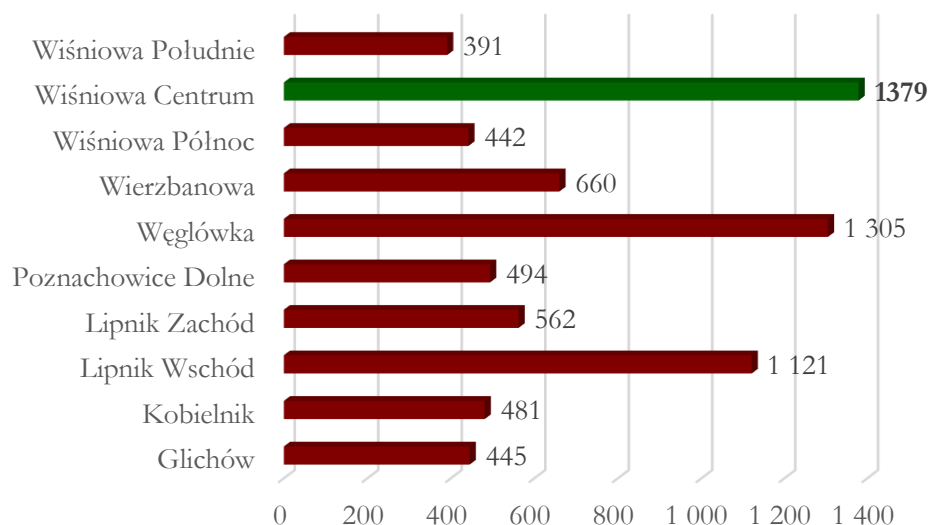
Rysunek 5. Obszar Wiśniowa Centrum

Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

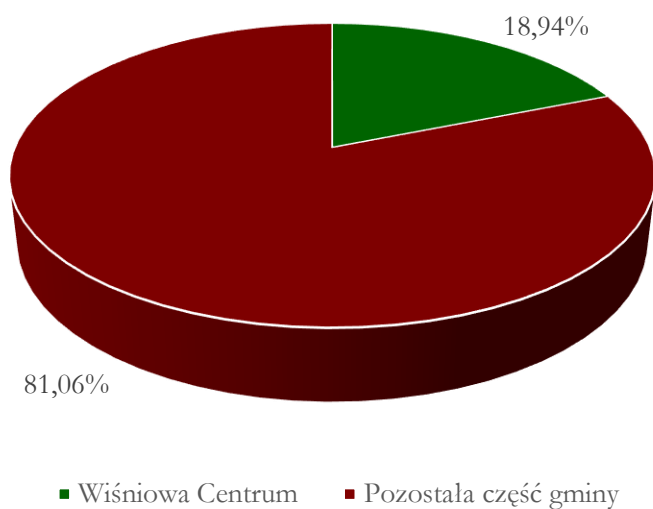
Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Wiśniowa w 2015 roku

Źródło: Dane UG Wiśniowa

Obszar Wiśniowa Centrum jest obszarem cechującym się największą liczbą ludności spośród wszystkich wyznaczonych jednostek. Jego mieszkańcy stanowią niemal 20% mieszkańców gminy.

Wykres 2. Udział mieszkańców obszaru rewitalizacji i pozostałej części gminy w liczbie ludności ogółem w 2015

Źródło: Dane UG Wiśniowa

2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się **koncentracją negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (art. 9 Ustawy), a także występowaniem na **nim co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych**. Poniższa analiza polega na badaniu powyższych sfer za pomocą wskaźników bazujących na danych pozyskanych z Urzędu Gminy Wiśniowa oraz innych instytucji.

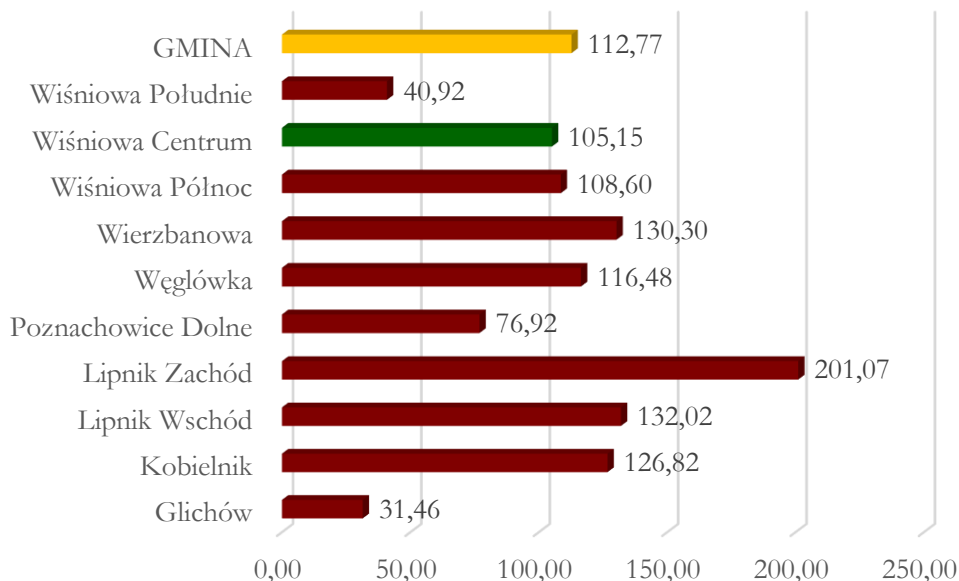
SFERA SPOŁECZNA

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji, obszar może zostać uznany za zdegradowany jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Do zbadania tych zjawisk w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa, wykorzystano niżej zaprezentowane wskaźniki. Zostały one ujęte w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, żeby ich wartości były porównywalne.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniowej wskazują, iż obszar Wiśniowa Centrum nie należy do obszarów o najwyższej wartości wskaźnika dotyczącego liczby osób objętych świadczeniami GOPS. Wartość wskaźnika dla obszaru jest niższa od średniej dla gminy.

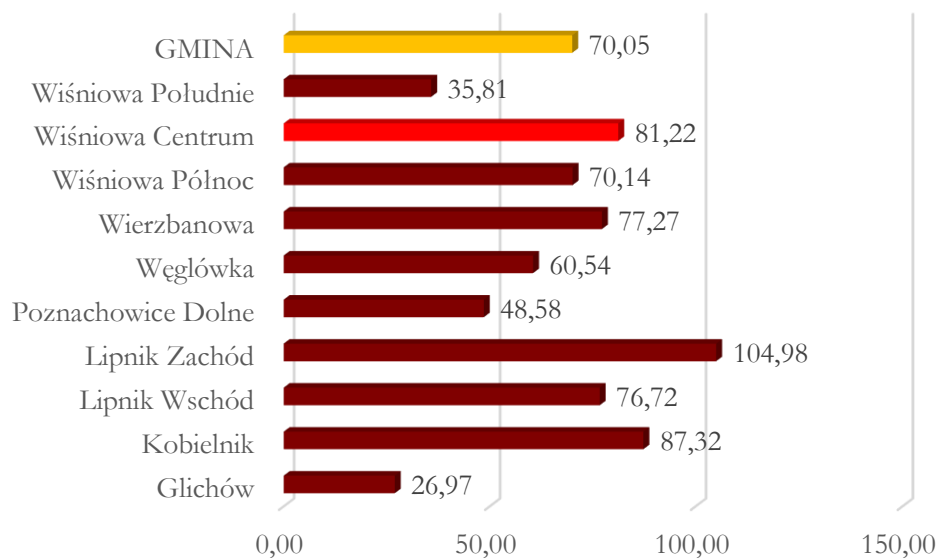
Wykres 3. Liczba osób objętych świadczeniami GOPS na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach w 2015 roku

Źródło: Dane GOPS w Wiśniowej

Z uwagi na różnorodność świadczeń GOPS, zdecydowano się także na zbadanie wskaźnika dotyczącego ubóstwa (kryterium braku osiągnięcia pewnego progu dochodu na osobę), który jest powiązany ze złą sytuacją materialną osób nim objętych i obniżoną jakością życia.

Wykres 4. Liczba osób dotkniętych zjawiskiem ubóstwa na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa

Źródło: Dane GOPS w Wiśniowej

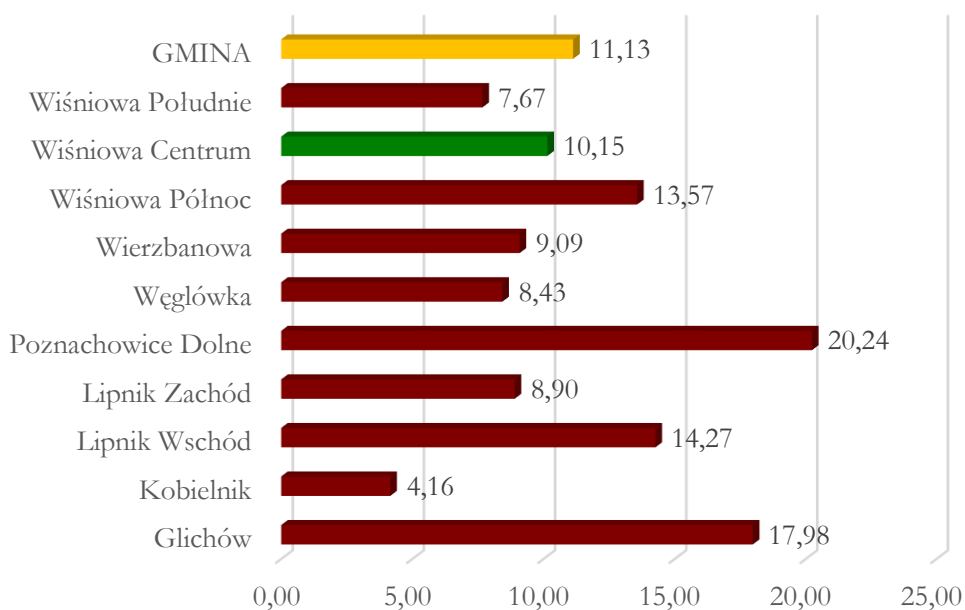

Pod względem ubóstwa obszar Wiśniowa Centrum należy do trzech jednostek o najwyższej wartości wskaźnika. Jego wartość dla obszaru przyjmuje wartości wyższe od średniej dla gminy.

Powyższe dane wskazują na to, iż obszar rewitalizacji jest miejscem, w którym występuje koncentracja problemów związanych z ubóstwem. Porównanie danych dotyczących ubóstwa jako nieosiągnięcia pewnych progów dochodowych potwierdza, iż obszar jest jednostką, w którym zidentyfikowano sytuację pod tym względem negatywnie wyróżniającą się na tle gminy.

Kolejnym badanym zjawiskiem jest zjawisko bezrobocia. Podobnie jak w przypadku wskaźników dotyczących ubóstwa, by możliwe było wymierne porównanie skali zjawiska, wskaźniki dotyczące bezrobocia zaprezentowano w ujęciu na 1000 mieszkańców. W celu pełniejszego zobrazowania specyfiki zjawiska, zbadano kształtowanie się liczby bezrobotnych w szczególnej sytuacji: do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia. Zgodnie z danymi pozyskanymi z Powiatowego Urzędu Pracy, w 2015 roku pod względem liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców do 30-tego roku życia, obszar Centrum nie prezentuje się negatywnie, nie przekracza średniej dla gminy. Jednocześnie, nie należy on do obszarów o najniższej wartości tego wskaźnika i znacznie przekracza wartość najmniejszą, zidentyfikowaną w obszarze Kobielnik.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa

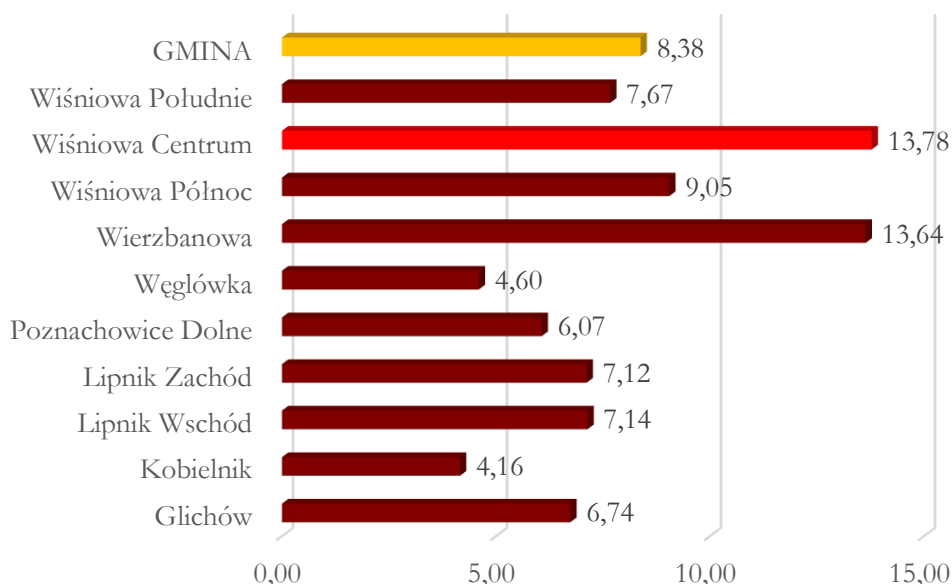

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy

Zbadano także liczbę bezrobotnych na 1000 mieszkańców, którzy przekroczyli wiek 50 lat. Pod tym kątem obszar Centrum prezentuje się najgorzej spośród wszystkich jednostek gminy.

Wykres 6. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy

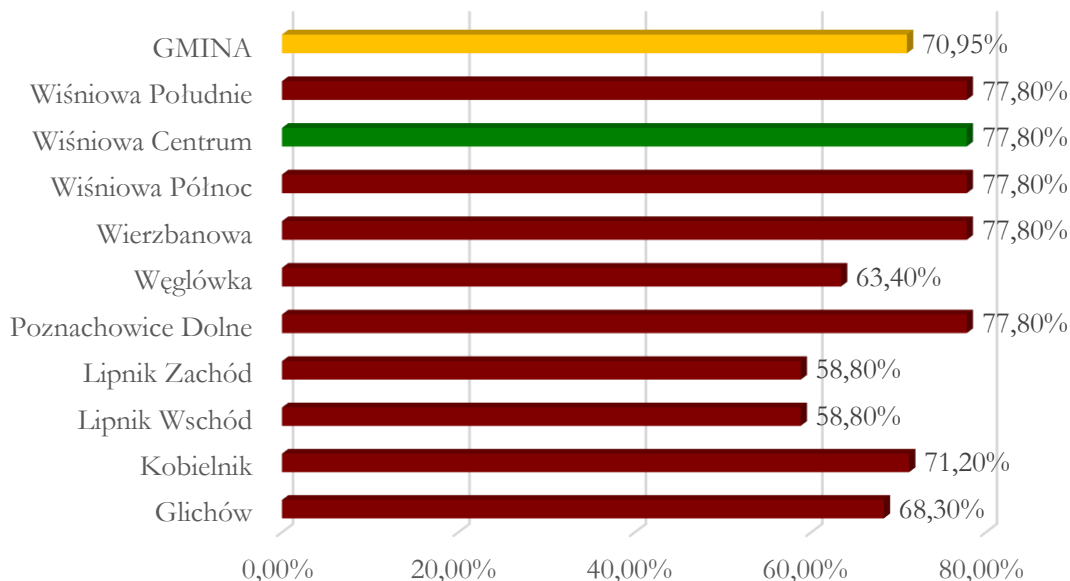
Dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy wskazują na to, iż na obszarze rewitalizacji koncentrują się problemy związane z wyższym, niż na obszarze gminy, poziomem bezrobocia wśród mieszkańców, którzy przekroczyli wiek 50 lat. Bezrobocie wśród mieszkańców do 30-tego roku życia oscyluje wokół gminnej średniej.

Do wymiernego porównania poziomu edukacji w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Wiśniowa posłużono się wskaźnikiem odwołującym się do wyników sprawdzianu szóstoklasistów z języka polskiego i matematyki w roku szkolnym 2015/2016.

Obszar Wiśniowa Centrum należał do jednostek cechujących się najwyższą średnią tego wskaźnika, przekraczającą 77%.

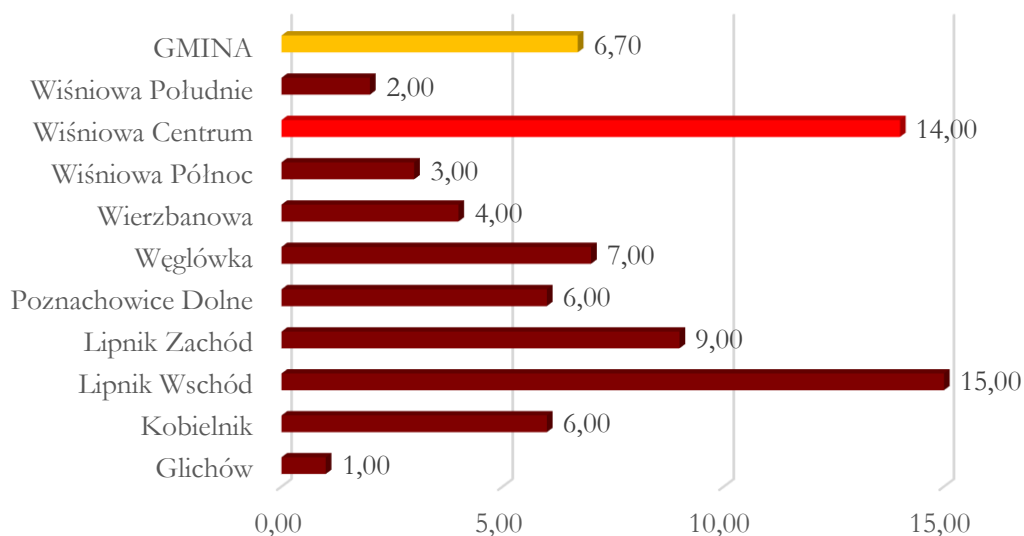
Wykres 7. Średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku szkolnym 2015/2016 w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa

Źródło: Dane gminnych szkół podstawowych

Ustawa o rewitalizacji do głównych problemów sfery społecznej zalicza wysoki poziom przestępczości na danym obszarze. Przestępczość zmniejsza poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, obniża jakość życia, wpływa negatywnie na integrację lokalnej społeczności. Badanie poziomu przestępczości na terenie gminy Wiśniowa oparto o dane pozyskane z Komisariatu Policji.

Wykres 8. Liczba przestępstw w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku

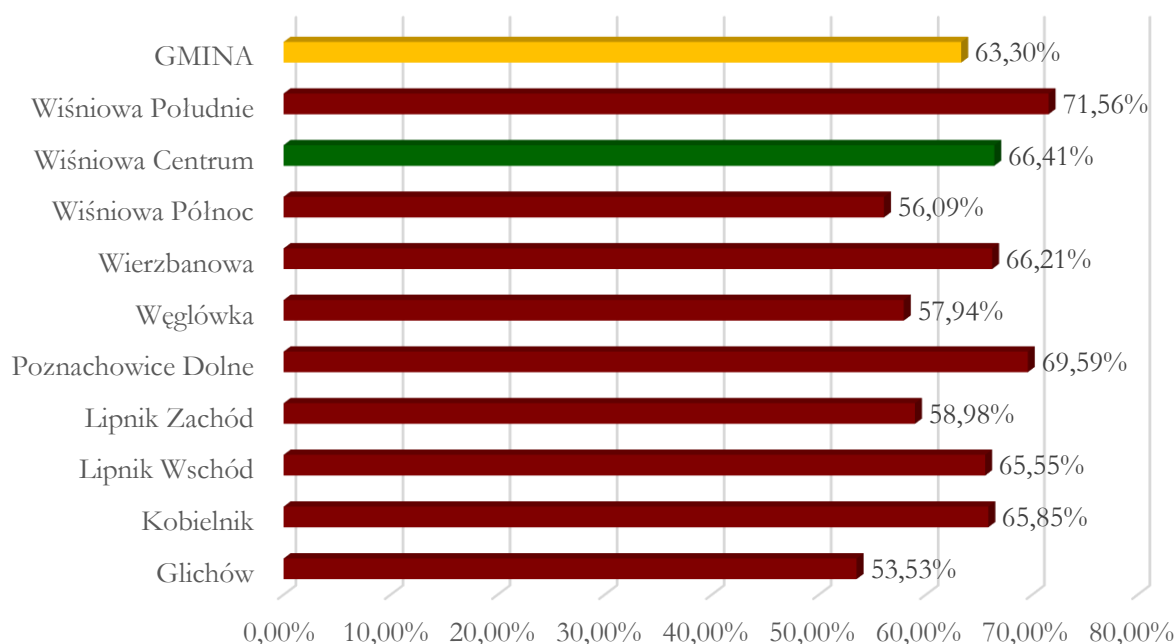
Źródło: Dane Policji

Obszar Lipnik Zachód jest jednostką, w której w 2015 roku odnotowano najwyższą liczbę przestępstw. Do jednostek o wysokim wskaźniku przestępczości należy także obszar Wiśniowa Centrum.

Podstawowym miernikiem poziomu uczestnictwa w życiu publicznym jest frekwencja wyborcza. Na potrzeby diagnozy wykorzystano frekwencję z wyborów samorządowych w 2014 roku. Obszar Centrum należał do jednostek o najwyższej wartości wskaźnika.

Wykres 9. Frekwencja wyborcza w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2014 roku

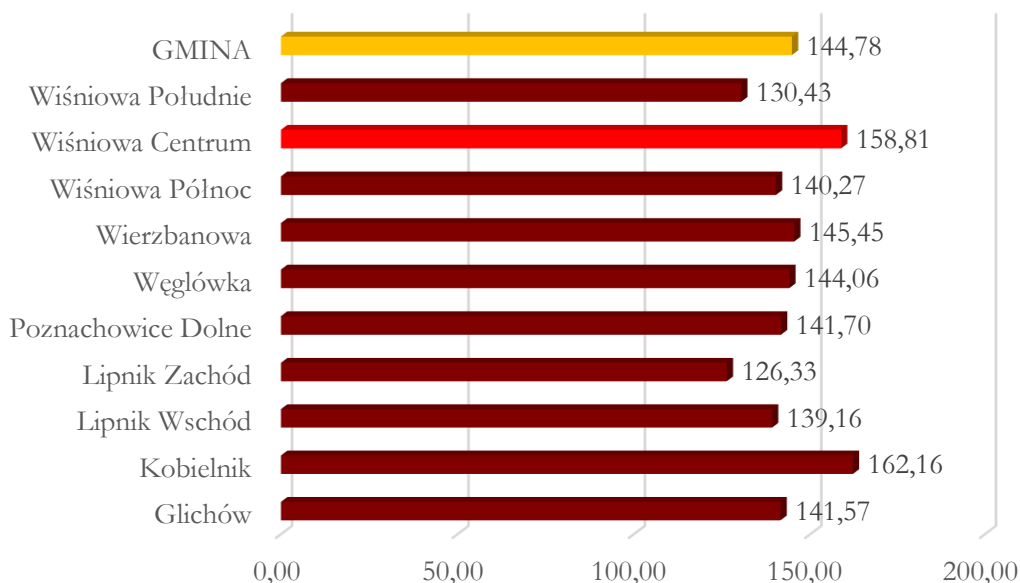

Źródło: Dane UG Wiśniowa

W diagnozie zbadano także wskaźnik obciążenia demograficznego, określony jako liczba osób w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców. Obszar Wiśniowa Centrum należy do jednostek o najwyższej wartości wskaźnika, znacznie powyżej średniej gminnej.

Wykres 10. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla poszczególnych jednostek

Źródło: Dane UG Wiśniowa

Wnioski z analizy wskaźnikowej sfery społecznej:

- Obszar rewitalizacji należy do jednostek o najwyższej wartości wskaźnika „Liczba osób dotkniętych zjawiskiem ubóstwa na 1000 mieszkańców”. Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji jest wyższa o około 16% od średniej dla gminy;
- Obszar rewitalizacji cechuje się negatywnymi trendami dotyczącymi bezrobocia. Należy do jednostek o najwyższej liczbie bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców (pod tym kątem obszar Centrum prezentuje się najgorzej spośród wszystkich jednostek gminy). Liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców oscyluje wokół średniej gminnej;
- Wyniki sprawdzaniu szóstoklasistów kształtują się w sposób stosunkowo korzystny – obszar Wiśniowa Centrum należał do jednostek cechujących się najwyższą średnią tego wskaźnika, przekraczającą 77%;
- W obszarze rewitalizacji odnotowano większą liczbę przestępstw, niż wynosi średnia dla gminy. Pod względem liczby przestępstw obszar ustępował jedynie obszarowi Lipnik Zachód;
- Obszar rewitalizacji wyróżnia się pozytywnie na tle gminy pod względem frekwencji wyborczej i należał do jednostek o najwyższej wartości wskaźnika frekwencji w wyborach samorządowych w 2014 roku;

- Obszar rewitalizacji cechuje się wyższym wskaźnikiem obciążenia demograficznego od średniej dla gminy i należy do jednostek o najwyższej wartości tego wskaźnika.

Powyższe wskaźniki posłużyły podczas delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji do zbadania, które jednostki cechują się koncentracją problemów społecznych. Z uwagi na zapisy ustawy, dobór wskaźników nie był w pełni arbitralny, lecz podyktowany koniecznością identyfikacji kryzysu (lub jego braku) we wskazanych w ustawie obszarach rozwoju społecznego. Dodatkowo, z uwagi na różną liczbę mieszkańców w poszczególnych jednostkach urbanistycznych wybrano zmienne w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, tak aby wartości wskaźników były porównywalne.

Zdecydowano się na metodę wskaźnika syntetycznego z uwagi na fakt, iż w toku diagnozy sfery społecznej konieczne jest porównanie jednostek urbanistycznych pod kątem zjawisk, których nie można porównać ze sobą bezpośrednio, a z których każde wpływa na ocenę obszaru pod kątem koncentracji problemów społecznych.

Tabela 3. Zestawienie cech charakteryzujących komponenty wskaźnika syntetycznego

Zmienna	Nazwa
X ₁	ubóstwo
X ₁₁	liczba osób objętych świadczeniami MGOPS
X ₁₂	ubóstwo [dochód poniżej określonego kryterium dochodowego]
X ₂	bezrobocie
X ₂₁	bezrobotni do 30 roku życia
X ₂₂	bezrobotni powyżej 50 roku życia
X ₃	przestępczość
X ₃₁	liczba przestępstw
X ₄	uczestnictwo w życiu publicznym
X ₄₁	frekwencja wyborcza w wyborach prezydenckich w 2015 roku (I tura)
X ₅	poziom edukacji
X ₅₁	wyniki sprawdzianu szóstoklasistów, język polski i matematyka
X ₆	obciążenie demograficzne
X ₆₁	odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności

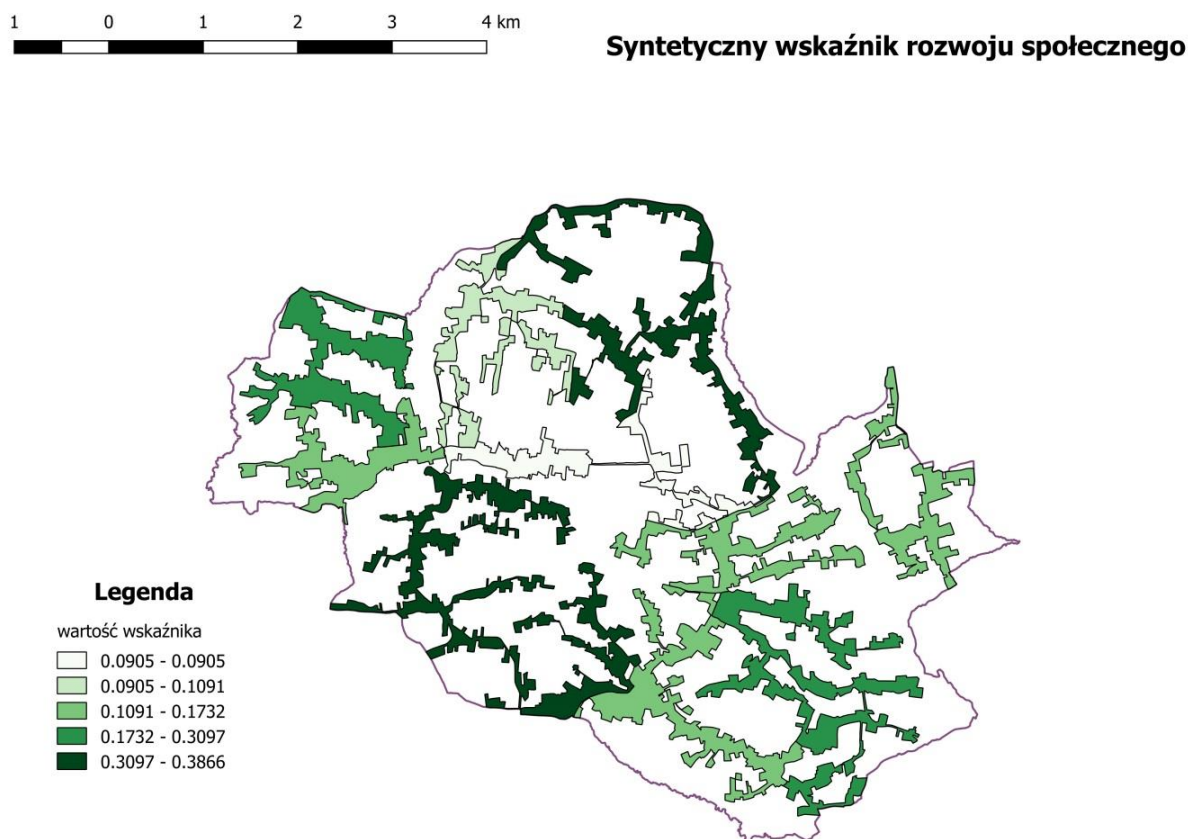
Źródło: Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Po wyznaczeniu za pomocą taksonomicznego miernika rozwoju Hellwiga wartości wskaźnika rozwoju społecznego oraz pogrupowaniu jednostek urbanistycznych za pomocą

metody Jenksa (obie metody są szerzej opisane w dokumencie *Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*), możliwe było określenie, które jednostki cechują się najniższymi wartościami miernika rozwoju i stanowią obszary koncentracji problemów społecznych. Posłużenie się ww. metodami posłużyło standaryzacji wskaźników i umożliwiło porównanie jednostek pod kątem jednego miernika, który ujął wszystkie opisane wyżej zjawiska społeczne.

Poniższy kartogram prezentuje rozkład wartości wskaźnika syntetycznego w poszczególnych jednostkach urbanistycznych:

Rysunek 6. Kartogram przedstawiający wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych

Źródło: *Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji*

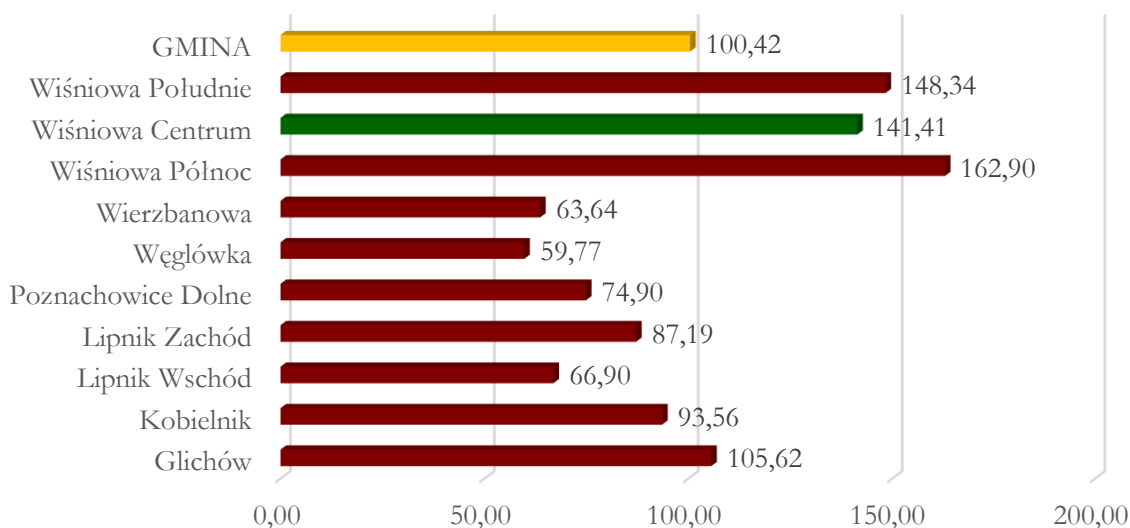
Najniższą wartością wskaźnika cechuje się podobszar Lipnik Zachód. Kolejnym obszarem o niewielkiej wartości wskaźnika jest obszar Wiśniowa Centrum, kryterium niskiej wartości wskaźnika syntetycznego spełnia także obszar Lipnik Wschód. W wyniku przeprowadzonej analizy wskaźnikowej zidentyfikowano obie jednostki jako obszary koncentracji problemów społecznych.

SFERA GOSPODARCZA

Do zbadania aktywności gospodarczej gminy i poszczególnych jednostek urbanistycznych posłużono się wskaźnikiem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców na koniec 2015 roku. Każdy z podobszarów rewitalizacji cechuje się innymi tendencjami w zakresie kształtowania się tego wskaźnika. Wiśniowa Centrum to jednostka należąca do obszarów o największej liczbie przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, natomiast podobszar Wrząsowice Centrum to jednostka o najniższej wartości wskaźnika.

Wykres 11. Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku

Źródło: Dane UG Wiśniowa

Powyższy wskaźnik jest ściśle związany z funkcją, jaką pełnią poszczególne jednostki. Cała miejscowość Wiśniowa to obszar stanowiący centrum gospodarcze całej gminy, skupiający najwięcej podmiotów gospodarczych w swoich granicach. W pozostałych jednostkach dominuje funkcja mieszkaniowa i funkcje społeczne, z tego względu nie występuje tam koncentracja działalności gospodarczej w takiej skali.

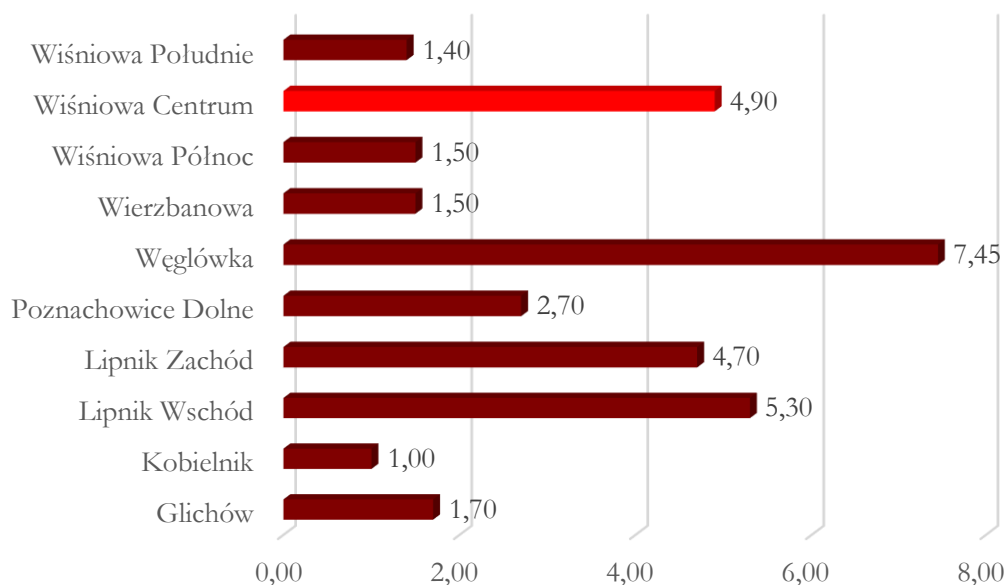
SFERA TECHNICZNA

Jako wskaźnik badający jakość sfery technicznej na terenie gminy przyjęto długość dróg gminnych wymagających remontu. Stan gminnych dróg jest istotny dla mieszkańców i odczuwalny nie tylko przez nich – z dróg korzystają także inne grupy interesariuszy. Jakość sieci drogowej jest jednym z podstawowych wyznaczników stanu infrastruktury technicznej w danym

obszarze. Jednocześnie, Władze Gminy mają bezpośredni wpływ na jakość dróg o charakterze gminnym, stąd badaniem objęto wskaźnik dotyczący dróg tego typu.

Wykres 12. Długość dróg gminnych wymagających remontu w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku

Źródło: Dane UG Wiśniowa

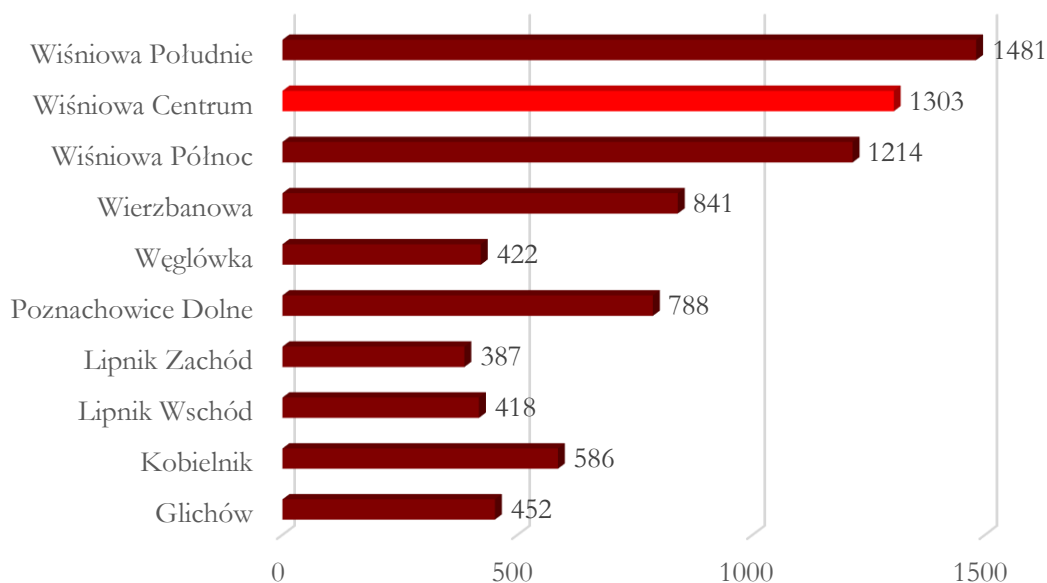
Łącznie, drogi gminne wymagające modernizacji na obszarze rewitalizacji stanowią 15,2 % dróg gminnych będących w stanie niedostatecznym.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Do zbadania funkcjonowania sfery środowiskowej zastosowano wskaźnik dotyczący emisji powierzchniowej PM (kg/rok). Wskaźnik pozyskano z zasobów Małopolskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej. Oba podobszary należą do jednostek o najwyższej emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wykres 13. Wielkość emisji powierzchniowej PM (kg/rok)

Źródło danych: Małopolska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

Trzy jednostki przekroczyły poziom emisji 1000 kg/rok. Są to miejsca o największej koncentracji zabudowy – wszystkie jednostki wyznaczone w obrębie miejscowości Wiśniowa. Wskaźnik potwierdza, iż największą emisję zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w miejscach koncentracji zabudowy, ale jednocześnie w miejscowościach położonych przy drodze wojewódzkiej nr 964, co oznacza, iż podstawowym źródłem zanieczyszczeń są źródła niskiej emisji (źródła nieprzekraczające kilkunastu metrów wysokości – kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe) oraz zanieczyszczenia komunikacyjne. Potwierdza to fakt, iż najbardziej niekorzystnie prezentują się jednostki wyznaczone w miejscowościach Wiśniowa oraz Poznachowice Dolne i Wierzbanowa.

Wnioski z analizy wskaźnikowej pozostałych sfer:

- W sferze gospodarczej obszar Wiśniowa Centrum należy do najbardziej aktywnych gospodarczo jednostek, co potwierdza wskaźnik liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców. Cała miejscowość Wiśniowa, z uwagi na pełnione funkcje pozamieszkaniowe na rzecz mieszkańców całej gminy, jest miejscem koncentracji działalności gospodarczej;

- Badanie sfery technicznej wykazało, iż obszar Wiśniowa Centrum cechuje się wysokim wskaźnikiem dotyczącym długości dróg gminnych wymagających modernizacji;
- Dla obszaru rewitalizacji dużym problemem jest emisja zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenia kumulują się przez aktywność źródeł niskiej emisji oraz duże natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 964.

2.2. Analiza zjawisk negatywnych – analiza jakościowa

SFERA SPOŁECZNA

Poza negatywnymi zjawiskami sfery społecznej zidentyfikowanymi za pomocą analizy wskaźnikowej, w obszarze rewitalizacji można także wyodrębnić pewne negatywne zjawiska niedające się ująć w formie liczbowej, natomiast bardzo odczuwalnie wpływające na funkcjonowanie sfery społecznej.

Na obszarze gminy odnotowano wzrost liczby mieszkańców w ostatnich 10 latach, przyrost naturalny i saldo migracji kształtują się na poziomie dodatnim. Z tego względu przewiduje się, iż liczba mieszkańców gminy w dalszym ciągu będzie wzrastała. Te same trendy cechują obszar rewitalizacji. Duży wpływ na zwiększanie się liczby mieszkańców przedmiotowego obszaru ma atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania. W dużej mierze spowodowane jest to ich położeniem w niedalekiej odległości od Krakowa. Powiat myślenicki wchodzi w skład Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i jest dobrze skomunikowany ze stolicą województwa. Szczególnie korzystne trendy demograficzne zaczęły charakteryzować obszar powiatu wraz z pojawieniem się zjawiska przenoszenia się ludności z dużych miast do ich stref podmiejskich. Wielu mieszkańców Krakowa zdecydowało się na zamieszkanie na terenie powiatu, przy czym Kraków pozostał dla nich miejscem pracy, nauki, prowadzenia działalności. Stały wzrost liczby mieszkańców na obszarze objętym przedmiotowym Programem generuje wysoki popyt na różnorodne usługi oraz wywołuje konieczność zapewnienia wysokiego poziomu rozwoju infrastruktury. Wzrost liczby mieszkańców oznacza konieczność zaspokojenia coraz większych potrzeb lokalnej społeczności, zarówno bytowych, jak i wyższego rzędu.

Ponadto, gmina Wiśniowa cechuje się także wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, co w połączeniu z bliskością Krakowa i dogodnym dojazdem sprawia, iż na terenie gminy coraz bardziej popularne są domy letniskowe i różne formy czasowego, krótkiego pobytu. Istnieje konieczność włączenia takich mieszkańców w życie lokalnej społeczności i ich

integracji z pozostałymi mieszkańcami. Trudno ich także zachęcić do wspólnego spędzania czasu wolnego i korzystania z gminnej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej.

Z uwagi na zmianę funkcji obszaru, coraz mniejsze znaczenie rolnictwa w lokalnej gospodarce oraz znaczne zwiększenie w ciągu ostatnich kilkunastu-kilkudziesięciu lat liczby osób utrzymujących się z pracy na etacie zarówno w obszarze rewitalizacji, jak i na terenie całej gminy, do podstawowych potrzeb mieszkańców należą wszelkie usługi umożliwiające godzenie życia zawodowego z prywatnym, w tym przede wszystkim usługi opieki nad dziećmi do lat trzech i w wieku przedszkolnym. Wiele osób pracuje w położonym stosunkowo niedaleko Krakowie, do którego codziennie dojeżdża, co wymaga zapewnienia dzieciom opieki dziennej na wysokim poziomie. Tymczasem na terenie gminy nie funkcjonuje żłobek, a działające w obszarze rewitalizacji publiczne przedszkole cechuje się niedostatkami lokalowymi, co utrudnia świadczenie wysokiej jakości usług i znacznie zmniejsza ich dostępność. Konieczność poprawy warunków świadczenia usług przedszkolnych jest postulowana przez mieszkańców nie tylko obszaru rewitalizacji, ale także całej gminy.

Obszar Wiśniowa Centrum jest miejscem, w którym skoncentrowane są usługi o charakterze społecznym, jednak ich jakość jest uzależniona od warunków lokalowych. Obiekty są nierzadko niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, starszych i z małymi dziećmi, co utrudnia korzystanie z usług o charakterze społecznym i publicznym przez te grupy mieszkańców.

Obniżone poczucie bezpieczeństwa zidentyfikowane wśród mieszkańców i innych osób korzystających z przestrzeni publicznych obszaru wynika w dużej mierze z ukształtowania gminnej przestrzeni. Poszczególne miejscowości, w tym także obszar rewitalizacji, cechują się zabudową skoncentrowaną wzdłuż dróg, z usytuowanymi przy nich w różnych miejscach obiektami użyteczności publicznej. Wiele osób, z uwagi na stosunkowo niewielką odległość, dostaje się do nich pieszo. Jednak przy wielu gminnych drogach brakuje chodników, drogi są wąskie, kręte, co znacznie utrudnia korzystanie z nich zarówno kierowcom, jak i pieszym i rowerzystom.

Analiza wskaźnikowa wykazała koncentrację problemów związanych z bezrobociem. Odpowiedzią na nie może być rozwój branży turystycznej. Cała gmina Wiśniowa posiada duży potencjał do rozwoju turystyki, a branża turystyczna należy do branż, w której poszukiwani są różnorodni pracownicy, o różnym doświadczeniu i kwalifikacjach, a także osoby nieposiadające formalnego wykształcenia lub oficjalnie potwierdzonych kwalifikacji, które dobrze radzą sobie z obsługą i kontaktem z klientami lub organizacją pracy. Z tego względu, rozwój branży

turystycznej i jej pełniejsze, niż obecnie, wykorzystanie w procesie rozwoju gospodarki, może być odpowiedzią na zidentyfikowane problemy z bezrobociem na obszarze rewitalizacji i na terenie całej gminy.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W toku analizy jakościowej zidentyfikowano problemy sfery przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych) w obszarze rewitalizacji.

Poza dokonaną analizą wskaźnikową, porównującą poszczególne jednostki urbanistyczne za pomocą wybranych, obiektywnych mierników, w sposób jakościowy zidentyfikowano problemy sfery przestrzenno-funkcjonalnej. Zdecydowano się na analizę jakościową dla tej sfery ze względu na zróżnicowanie problemów tego typu i brak możliwości dobrania jednego typu wskaźnika, obrazującego te problemy. Badano następujące cechy przestrzeni: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych. W porównaniu poszczególnych jednostek obszar Wiśniowa Centrum został najbardziej niekorzystnie pod tym kątem oceniony, nie tylko z uwagi na stan obecny, lecz także ze względu na pełnione funkcje. Przestrzeń publiczna obszaru koncentruje się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 964, przy której położone są obiekty użyteczności publicznej oraz punkty handlowo-usługowe, świadczące usługi na rzecz mieszkańców całej gminy. Brak chodników, duża gęstość zabudowy przy drodze wojewódzkiej, brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej obniżają jakość przestrzeni i warunki życia mieszkańców. W obrębie obszaru położonych jest kilkanaście obiektów użyteczności publicznej, w których świadczone są usługi na rzecz lokalnej społeczności, jednak część z tych obiektów wymaga realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, by pełniły one swoją funkcję w sposób prawidłowy i zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami. Centrum miejscowości nie jest do końca efektywnie zagospodarowane, istnieje potencjał do zwiększenia jego funkcjonalności. Znajdują się w nim obiekty niezagospodarowane lub nieodpowiednio zagospodarowane pod kątem pełnionych funkcji (np. była „wodomistrzówka”).

2.3. Analiza zjawisk negatywnych – podsumowanie

Poniższa tabela prezentuje zestawienie zjawisk negatywnych dotyczących obszar rewitalizacji, które zostały zidentyfikowane w toku diagnozy:

Tabela 4. Zidentyfikowane zjawiska negatywne w obszarze rewitalizacji

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA
- Niedostatecznie dobra sytuacja materialna części mieszkańców; - Wyższy poziom bezrobocia, szczególnie wśród osób powyżej 50-tego roku życia, także duża grupa bezrobotnych do 30-roku życia; - Niedostateczny rozwój usług opieki nad dziećmi do lat 3 i w wieku przedszkolnym; - Wyższy poziom przestępczości; - Wysokie obciążenie demograficzne – niekorzystna struktura demograficzna; - Duża liczba mieszkańców napływowych, niezwiązanych z miejscem zamieszkania, także przebywających czasowo, w obiektach o charakterze letniskowym, co prowadzi do trudności z integracją lokalnej społeczności; - Niedostateczny poziom rozwoju bazy turystyczno-wypoczynkowej i zbyt małe wykorzystanie walorów do rozwoju turystyki.	- Wysoka emisja zanieczyszczeń do powietrza; - Obiekty pełniące ważne funkcje publiczne, społeczne i gospodarcze, cechujące się niedostatecznym stanem technicznym i warunkami lokalowymi; - Skupienie wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu, obniżona jakość przestrzeni publicznych; - Zmniejszona funkcjonalność centrum, objętego obszarem rewitalizacji; - Niedostatecznie dobrze rozwinięta infrastruktura społeczna, pozwalająca na czynne spędzanie czasu wolnego.

2.4. Analiza lokalnych potencjałów

Przeprowadzona diagnoza wykazała, iż obszar rewitalizacji posiada mocne strony i potencjały rozwojowe, które powinny zostać wykorzystane w procesie rewitalizacji, do rozwiązania lub zminimalizowania skali zidentyfikowanych problemów. Do głównych z nich należą:

- pełnienie funkcji ośrodka administracyjnego oraz lokalnego centrum edukacyjnego, kulturalno-społecznego i gospodarczego,

- działalność instytucji publicznych,
- korzystne położenie,
- wysokie walory środowiska naturalnego,
- istniejące zasoby dziedzictwa kulturowego
- potencjał do rozwoju turystyki,
- wzrost liczby mieszkańców,
- działalność pozarządowych organizacji sfery społecznej,
- lokalna twórczość i kultywowanie tradycji
- funkcjonowanie miejscowych zespołów przy GOKiS.

Główne atuty obszaru rewitalizacji wynikają z jego położenia i pełnionych przez niego funkcji. Pełni on rolę centrum administracyjnego, edukacyjnego, kulturalno-społecznego i gospodarczego. Jest on korzystnie położony, cechuje się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i korzystnym położeniem, co warunkuje jego atrakcyjność osadniczą i turystyczną.

Obszar rewitalizacji cechuje się dużą aktywnością gospodarczą. Świadczy to o wysokim rozwoju postaw przedsiębiorczych i stanowi dobrą podstawę do wprowadzenia zmian w lokalnej gospodarce (zwiększenia liczby nowych miejsc pracy, zwiększenia dywersyfikacji gospodarki, wykorzystania posiadanych walorów i zasobów do rozwoju branży turystycznej).

W obszarze rewitalizacji zidentyfikowano obiekty, które w chwili obecnej z uwagi na swój stan techniczny nie są wykorzystywane lub są wykorzystywane w sposób niedostateczny, a w przeszłości pełniły ważne funkcje publiczne, społeczne i gospodarcze. Stan obecny tych obiektów należy do głównych problemów funkcjonalno-przestrzennych obszaru, lecz jednocześnie fakt, że gmina posiada takie obiekty stanowi szansę na rozwój życia kulturalnego, społecznego i rekreacyjnego. Odpowiednie zagospodarowanie i wykorzystanie tych obiektów pozwoli na poszerzenie gminnej oferty i zwiększenie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie gminy.

3. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Gminy

Gminny Program Rewitalizacji nie jest jedynym dokumentem strategicznym odnoszącym się do przedmiotowego obszaru. Obszar objęty jest także innymi dokumentami strategicznymi, w szczególności bezpośrednio odnoszącymi się do obszaru gminy.

Istotne jest obranie takich celów Gminnego Programu Rewitalizacji, by nie tylko nie wykluczały one działań, jakie mają być podjęte w ramach innych dokumentów strategicznych, lecz by były wobec nich komplementarne i by wzajemnie wzmacniały swoje efekty. Wymienione poniżej dokumenty były brane pod uwagę przy opracowaniu przedmiotowego Programu, jest on w pełni z nimi zgodny i wpisuje się w postulowane w nich kierunki prowadzenia polityki prorozwojowej, co zostanie udowodnione w niniejszym rozdziale.

Program jest w pełni zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy.

Zarówno cele Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i wszystkie przedsięwzięcia, które zostały zaplanowane do realizacji w jego ramach, są w pełni zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wiśniowa oraz z ujętymi w nim kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy.

4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Diagnoza stanu obecnego opisuje, jak w chwili obecnej wygląda obszar rewitalizacji, jakie są jego główne problemy i przyczyny uznania go za obszar zdegradowany oraz jakie walory i czynniki sprzyjają jego rozwojowi.

W toku programowania procesu rewitalizacji, kolejnym etapem tworzenia planu strategicznego jest precyzyjne określenie, jaki ma być efekt przyjętego Programu i za pomocą jakich działań ma on zostać osiągnięty.

Planowanie procesu rewitalizacji, zaczynające się od procesu diagnozy obszaru, składa się z kolejno występujących po sobie, logicznie następujących etapów. Po określeniu wynikającej z przeprowadzonej analizy stanu obecnego wizji, podmiot wdrażający program określa misję, która powinna być wypełniona by zapewnić osiągnięcie pożądanego stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Następnie formułowane są cele długofalowe – strategiczne, które uszczegółowione są przez cele operacyjne.

Wizja jest to określenie, jak przyjęty Program wpłynie na obszar, w jaki sposób go zmieni i jaki się on stanie po przeprowadzeniu rewitalizacji. Innymi słowy, wizja opisuje pożądaną obraz obszaru, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ustalonemu programowi jego rewitalizacji. Wizja jest wynikiem przeprowadzonej wcześniej diagnozy stanu obecnego oraz rezultatów konsultacji społecznych. W przypadku przedmiotowego Programu, wizja rozwoju obszaru została określona następująco:

WIZJA

Obszar rewitalizacji funkcjonalnym centrum gminy, atrakcyjnym dla mieszkańców i odwiedzających, koncentrującym najważniejsze funkcje publiczne i społeczne, zapewniającym wysoką jakość życia i dogodne warunki do prowadzenia działalności

Wizja została sformułowana w taki sposób, by podkreślić, że działania prorozwojowe będą miały na celu poprawienie funkcjonowania obszaru jako centrum administracyjnego, edukacyjnego, kulturalno-społecznego i gospodarczego. By możliwe było uzyskanie tych efektów obszar musi cechować się funkcjonalną przestrzenią, która stanie się bazą materialną dla zjawisk społecznych oraz dogodnymi warunkami wszechstronnego rozwoju, zarówno społecznego, jak i gospodarczego.

Gmina Wiśniowa, jako podmiot odpowiedzialny za wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji, i co za tym idzie, zobowiązany do prowadzenia polityki prorozwojowej obszaru nim objętego, określa misję, która jest opisem działań, jakie podejmie wraz z innymi podmiotami, by efektywnie przyczynić się do realizacji celów rewitalizacji. Misja jest całościowym, generalnym ujęciem działań, jakie muszą zostać podjęte w gminie, by założona wizja rozwoju została osiągnięta. Wynika z ustalonej wizji, a na jej podstawie określone są cele strategiczne. Misją Gminy Wiśniowa w procesie rewitalizacji jest:

MISJA

**Pełne wykorzystanie potencjału obszaru i wzmocnienie jego funkcji
poprzez dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
kreowanie pozytywnych zjawisk społecznych i gospodarczych oraz
najbardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni**

Misja ma na celu ukierunkowanie podejmowanych działań tak, by przyniosły one oczekiwane rezultaty. Zgodnie z przyjętą misją rozwoju, rewitalizacja prowadzona na terenie obszaru objętego Programem będzie kładła nacisk na pełne zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Zostaną podjęte działania pobudzające pożądane procesy społeczne i gospodarcze.

Wizja oraz misja gwarantują odpowiednie ukierunkowanie rewitalizacji i jej prowadzenie zgodnie z założeniami i pożądanymi efektami.

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Cele strategiczne są to logicznie pogrupowane cele długofalowe, jakie mają być osiągnięte w ramach przyjętego Programu. Opisują długookresowe oddziaływanie procesu rewitalizacji. Określają pożądane, trwałe efekty wdrożenia Programu.

Gminny Program Rewitalizacji zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych, przyporządkowanych poszczególnym obszarom:

Tabela 5. Cele strategiczne

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA
Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, integracja mieszkańców, generowanie korzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych	Rozwój infrastruktury społecznej oraz zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej w celu tworzenia dogodnych warunków funkcjonowania sfery społecznej i gospodarczej oraz wzmocnienie roli obszaru rewitalizacji jako centrum gminy

Cel strategiczny I zakłada kompleksową interwencję w sferze społecznej. Odwołuje się do integracji mieszkańców i zakłada realizację przedsięwzięć umożliwiających aktywizację życia społecznego, integrację mieszkańców i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym. Zakłada także rozwój gospodarki obszaru. Konieczne jest podejmowanie różnorodnych przedsięwzięć, które wywołają długofalowe efekty: rozwój przedsiębiorczości, wzrost liczby nowych miejsc pracy oraz efektywne wykorzystanie posiadanych przez obszar zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych na rzecz wzmocnienia funkcji gospodarczych, przede wszystkim turystyki.

Cel strategiczny II skupia się na zwiększeniu funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznej obszaru oraz na poprawie stanu infrastruktury społecznej. Cel ten zakłada bezpośrednią interwencję w przestrzeń, jej pełniejsze i bardziej funkcjonalne wykorzystanie, poprawę jej estetyki oraz nadanie jej nowych cech i funkcji, przy jednoczesnym rozwoju infrastruktury (przede wszystkim społecznej), co w istotnym stopniu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców i sprzyjać będzie generowaniu pozytywnych zjawisk społecznych i gospodarczych.

Cele operacyjne przyporządkowane są do poszczególnych celów strategicznych, opisują bezpośrednie efekty wdrażanych działań. Ze względu na swój komplementarny i spójny charakter, przyczynią się do osiągnięcia założonych celów strategicznych i, co za tym idzie, umożliwią wypełnienie misji i osiągnięcie pożądanego wizji obszaru. Określają grupy przedsięwzięć, jakie będą realizowane w ramach rewitalizacji.

Poszczególnym celom strategicznym przyporządkowano następujące cele operacyjne i kierunki działań:

1. Cel strategiczny I: Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, integracja mieszkańców, generowanie korzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych:
 - Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym – rozwój usług o charakterze społecznym, wzbogacenie oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej pozwolą mieszkańcom na pełniejsze skorzystanie z oferty tego typu na terenie gminy i bardziej kompleksowe zaspokojenie potrzeb w tym zakresie;
 - Cel operacyjny I.2. Działania na rzecz integracji lokalnej społeczności oraz włączania w życie społeczne grup zagrożonych marginalizacją – działania tego typu pozwalają na angażowanie mieszkańców w organizację i udział w różnorodnych przedsięwzięciach, wzmocnienie więzi społecznych i zachęcenie do czynnego udziału w życiu lokalnej społeczności;
 - Cel operacyjny I.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem – z uwagi na fakt, iż bezrobocie należy do problemów obszaru, pomoc bezrobotnym w znalezieniu pracy lub zmianie kwalifikacji powinna być udzielana nie tylko samodzielnie przez Urząd Pracy, lecz także przy współpracy z władzami jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi;
 - Cel operacyjny I.4 - Rozwój branży turystycznej i okołoturystycznej – wspieranie rozwoju przedsiębiorstw branży turystycznej oraz inwestycje w niezbędną infrastrukturę pozwolą na poprawę jakości obsługi ruchu turystycznego i wykorzystanie istniejącego potencjału do rozwoju turystyki. Wspieranie rozwoju branży oraz inwestycje w bazę turystyczną i okołoturystyczną są konieczne w celu zwiększenia roli turystyki w procesie rozwoju gospodarki;

Podstawowe kierunki działań w ramach celu strategicznego I:

- działania na rzecz aktywizacji lokalnych grup artystycznych, stowarzyszeń, grup hobbystycznych;
 - rozwój usług publicznych o charakterze społecznym, edukacyjnym, rekreacyjnym,
 - organizacja zajęć kulturalnych, społecznych i integracyjnych dla dorosłych, w tym dla seniorów,
 - przeciwdziałanie wykluczeniom, realizacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i seniorów,
 - podejmowanie działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
 - wspieranie walki z bezrobociem,
 - promowanie i wspieranie inwestycji w turystykę;
 - wspieranie działań na rzecz obsługi ruchu turystycznego,
 - inwestycje w infrastrukturę turystyczną i okoloturystyczną.
2. Cel strategiczny II. Rozwój infrastruktury społecznej oraz zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej w celu tworzenia dogodnych warunków funkcjonowania sfery społecznej i gospodarczej oraz wzmocnienie roli obszaru rewitalizacji jako centrum gminy:
- Cel operacyjny II.1. Efektywne zagospodarowanie przestrzeni i zwiększenie jej funkcjonalności – z uwagi na specyfikę przestrzeni obszaru konieczne jest właściwe zagospodarowanie wszelkich istniejących miejsc mogących pełnić funkcje przestrzeni publicznej, a także w miarę potrzeby pozyskiwanie nowych. Ważną rolę w estetyce przestrzeni pełnią budynki użyteczności publicznej – ich wygląd zewnętrzny oraz zagospodarowanie terenów wokół nich są niezwykle istotne dla ład przestrzennego;
 - Cel operacyjny II.2. Wspieranie ochrony środowiska i krajobrazu – w obszarze rewitalizacji konieczne jest zachowanie zasad ochrony środowiska, co może wyrażać się zarówno w stosowaniu prośrodowiskowych rozwiązań podczas realizacji projektów infrastrukturalnych różnego typu, jak też we wdrażaniu przedsięwzięć ukierunkowanych na ochronę środowiska naturalnego, takich jak wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
 - Cel operacyjny II.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej - inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, kulturalną i społeczną są niezbędne, by zapewnić bazę materialną do świadczenia wysokiej jakości usług, na rzecz mieszkańców.

W celu zapewnienia mieszkańcom wysokiego standardu życia konieczne są także inwestycje w infrastrukturę zapewniającą możliwość aktywnego wypoczynku;

Kierunki działań w ramach celu strategicznego II:

- modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych (parków, placów, skwerów),
- poprawa stanu infrastruktury społecznej,
- organizacja zieleni,
- modernizacja i remonty elewacji budynków użyteczności publicznej oraz funkcjonalne zagospodarowanie terenu wokół nich,
- promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez mieszkańców;
- remonty i modernizacje placówek kulturalnych, edukacyjnych, społecznych,
- tworzenie placów zabaw dla dzieci;
- modernizacja boisk i innych obiektów zapewniających możliwość aktywnego spędzenia czasu wolnego.

Zestawienie celów strategicznych i operacyjnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 6. Zestawienie celów strategicznych i operacyjnych

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA
Cel strategiczny I Kreowanie aktywności lokalnej społeczności, integracja mieszkańców, generowanie korzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych	Cel strategiczny II Rozwój infrastruktury społecznej oraz zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej w celu tworzenia dogodnych warunków funkcjonowania sfery społecznej i gospodarczej oraz wzmocnienie roli obszaru rewitalizacji jako centrum gminy
Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym; Cel operacyjny I.2. Działania na rzecz integracji lokalnej społeczności oraz włączania w życie społeczne grup zagrożonych marginalizacją; Cel operacyjny I.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem; Cel operacyjny I.4 - Rozwój branży turystycznej i okoloturystycznej	Cel operacyjny II.1. Efektywne zagospodarowanie przestrzeni i zwiększenie jej funkcjonalności; Cel operacyjny II.2. Wspieranie ochrony środowiska i krajobrazu; Cel operacyjny II.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które realizowane będą w obszarze rewitalizacji w latach obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji należą przedsięwzięcia odpowiadające na zidentyfikowane problemy i wpisujące się w cele procesu rewitalizacji:

Tabela 7. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Przedsięwzięcie	Opis	Lata realizacji	Cel	Podmiot realizujący
1.	Rozbudowa z przebudową budynku przedszkola w Wiśniowej (obszar rewitalizacji)	Rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku, w którym funkcjonuje przedszkole publiczne w celu poprawy jakości świadczonych usług	2018	Cel operacyjny II.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej	Gmina Wiśniowa
2.	Dni Otwarte Przedszkola (obszar rewitalizacji)	Coroczna organizacja (1 do roku) Dni Otwartych nowopowstałego przedszkola gminnego, prezentacja jego oferty, oprowadzanie po budynku, zapoznanie z kadrami, piknik rodzinny	2019-2023	Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym;	Gmina Wiśniowa, Przedszkole, Rodzice i kadra
3.	Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wiśniowej (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie mające wpływ na rozwiązanie problemów obszaru rewitalizacji)	• Remont lub budowa sanitariatów zewnętrznych dla m.in. osób niepełnosprawnych • Powiększenie łazienki na parterze aby zapewnić odpowiedni dostęp podczas organizowanych imprez • Remont schodów i posadzek wewnątrz budynku • Ocieplenie budynku wraz z dachem • Wymiana infrastruktury	2017-2018	Cel operacyjny II.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej	Gmina Wiśniowa

		grzewczej budynku • Dokonanie zmian wewnątrz budynku powodujących zwiększenie efektywnego wykorzystania powierzchni na organizowane imprezy • Remont lub zakup sceny zewnętrznej • Rewitalizacja przestrzeni wokół budynku Ośrodka Kultury powodująca udogodnienie do korzystania z infrastruktury dla mieszkańców Gminy, w tym osób niepełnosprawnych i seniorów			
4.	Organizacja przedsięwzięć kulturalnych, hobbystycznych, rekreacyjnych, społecznych dla różnych grup odbiorców w zmodernizowanym budynku GOKIS (Podobszar Wiśniowa Centrum)	Organizacja różnych typów przedsięwzięć dla dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów w zmodernizowanym budynku GOKIS	2019-2023	Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym;	Gmina Wiśniowa, Gminny Ośrodek Kultury, organizacje pozarządowe
5.	Głęboka termomodernizacja budynku urzędu gminy na działce nr 2031 w Wiśniowej	Poprawa stanu budynku, jego efektywności energetycznej, warunków świadczenia usług przez Urząd Gminy, zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza	2019-2023	Cel operacyjny II.2. Wspieranie ochrony środowiska i krajobrazu	Gmina Wiśniowa
10.	Oznaczenie szlaków turystycznych i miejsc o wysokich walorach spójnym systemem oznakowania (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Zaprojektowanie i wykonanie spójnego systemu oznakowań (kolorystyka, herb gminy, czcionka, logo) miejsc atrakcyjnych turystycznie i szlaków w obrębie obszaru rewitalizacji oraz całej gminy	2018-2019	Cel operacyjny II.1. Budowa infrastruktury turystycznej i okolicy turystycznej	Gmina Wiśniowa

11.	Promocja turystyczna (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Prowadzenie ciągłej promocji turystycznej gminy (druk ulotek, folderów, promocja na stronie internetowej gminy i portalach turystycznych)	2018-2023	I.4 - Rozwój branży turystycznej i okółoturystycznej	Gmina Wiśniowa
12.	Promocja inwestycyjna (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Prowadzenie ciągłej promocji inwestycyjnej gminy (druk ulotek, folderów, promocja na stronie internetowej gminy i portalach specjalistycznych)	2018-2023	I.4 - Rozwój branży turystycznej i okółoturystycznej	Gmina Wiśniowa
13.	Współpraca z przedsiębiorcami na rzecz zwiększenia inwestycji w turystykę (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Organizacja współpracy pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu w celu zwiększenia inwestycji w turystykę	2017-2023	I.4 - Rozwój branży turystycznej i okółoturystycznej	Gmina Wiśniowa

6.2. Charakterystyka uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Do przedsięwzięć uzupełniających zaliczono projekty realizowane w obszarze rewitalizacji oraz poza obszarem rewitalizacji, które uzupełniają przedsięwzięcia podstawowe, są do nich komplementarne i umożliwiają włączenie różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji. Przedsięwzięcia uzupełniające wpisują się w cele rewitalizacji oraz wpływają na rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w obszarze rewitalizacji.

Tabela 8. Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie	Opis	Lata realizacji	Cel	Podmiot realizujący
Organizacja przedsięwzięć umożliwiających wypracowanie atrakcyjnej i unikatowej oferty kulturalnej, opartej o miejscowe tradycje, zwyczaje, historię i dziedzictwo (cała gmina, w tym	Współpraca Gminy i gminnych jednostek z organizacjami pozarządowymi na rzecz zachowania, dokumentowania, upowszechniania i promowania miejscowego dziedzictwa (organizacja wspólnych przedsięwzięć na rzecz	2017-2023	Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym;	Gmina Wiśniowa, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka

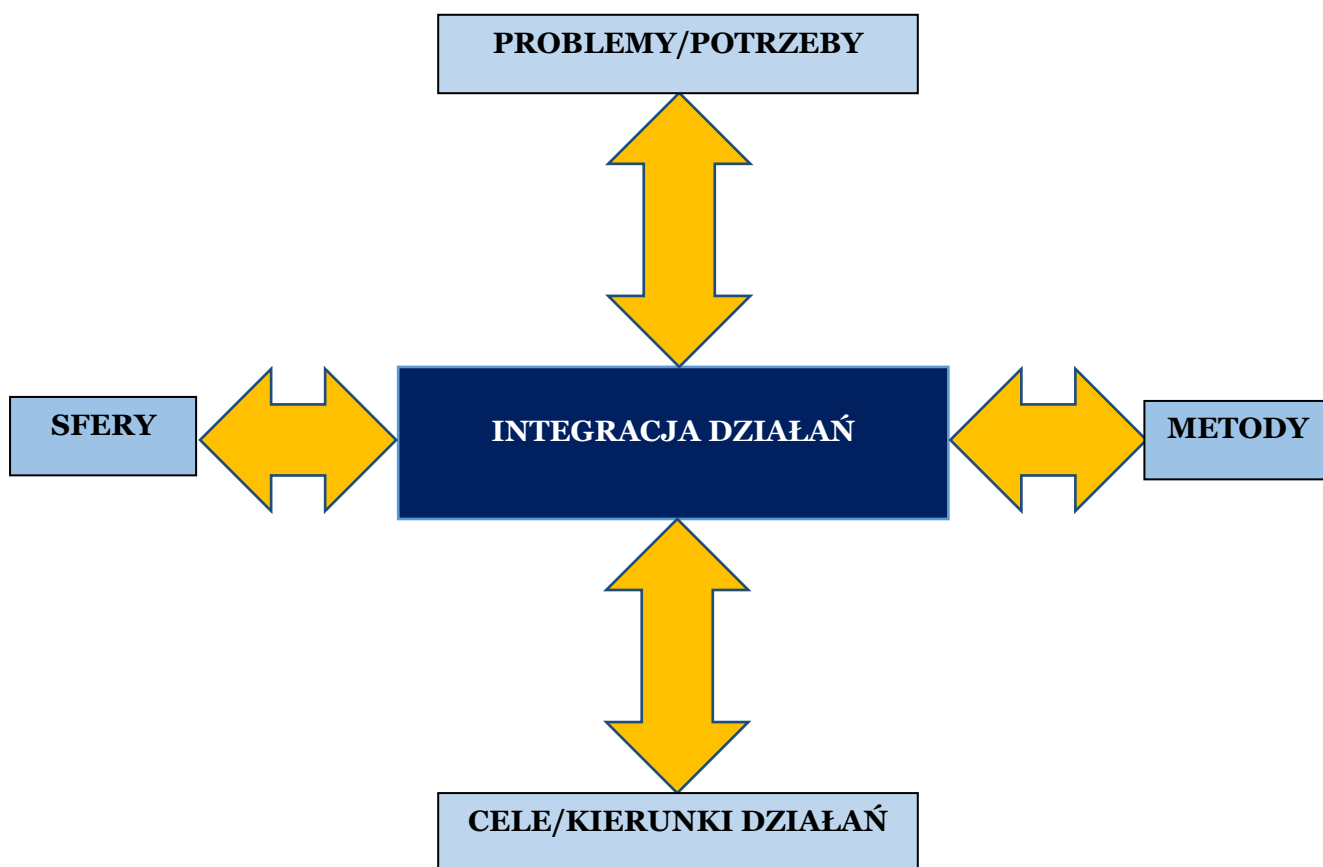

podobszary obszar rewitalizacji)	rozwoju oferty kulturalnej opartej o miejscową tradycję przez co najmniej przez 5 lat)			
Likwidacja barier architektonicznych (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Działanie prowadzone w sposób ciągły, mające na celu likwidację barier architektonicznych podczas dokonywania remontów miejsc i obiektów publicznych	2017-2023	Cel operacyjny II.3. Poprawa stanu infrastruktury społecznej	Gmina Wiśniowa
Organizacja spotkań konsultacyjno-informacyjnych dla osób bezrobotnych oraz zainteresowanych otworzeniem działalności gospodarczej (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Organizacja co najmniej 4 spotkań rocznie o charakterze konsultacyjno-informacyjnym, adresowanych do osób bezrobotnych	2017-2023	Cel operacyjny I.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem;	Gmina Wiśniowa
Wspieranie działalności indywidualnych artystów, zespołów regionalnych, Kół Gospodyń Wiejskich oraz placówek kulturalnych (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	Przedsięwzięcie ma na celu zacieśnianie współpracy oraz wspieranie działalności różnorodnych grup artystycznych, artystów, zespołów, KGW, placówek i organizacji kulturalnych w działalności na rzecz rozszerzania oferty kulturalnej gminy oraz włączania mieszkańców w czynny udział w przedsięwzięciach kulturalnych	2017-2023	Cel operacyjny I.1. Rozwój usług społecznych oraz oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w celu włączenia mieszkańców w czynny udział w życiu kulturalnym i społecznym;	Gmina Wiśniowa, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, grupy artystyczne, zespoły, artyści indywidualni, Kola Gospodyń Wiejskich

7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Integracja działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych następuje w kilku aspektach tworzenia planu, w następujących relacjach:

Rysunek 7. Schemat mechanizmu integracji

- Każde z przedsięwzięć ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji odpowiada problemom, którymi charakteryzuje się obszar rewitalizacji (np. niska aktywność społeczna – przedsięwzięcia kulturalne mające na celu podniesienie aktywności społecznej);
- Sfery – Program Rewitalizacji zakłada realizację skoordynowanych, wzajemnie się uzupełniających działań w trzech sferach: w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej (np. problem bezrobocia przypisany

jest do sfery społecznej, ale działania ze sfery gospodarczej też będą miały wpływ na zmniejszenie jego skali);

- Metody – w Gminnym Programie Rewitalizacji ujęto różne metody rozwiązywania zidentyfikowanych problemów. Przede wszystkim, Program Rewitalizacji obejmuje realizację zarówno działań inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych, które odnoszą się do tych samych problemów obszaru rewitalizacji (np. modernizacja budynku biblioteki – realizowane po modernizacji budynku działania miękkie);
- Cele/kierunki działań – każdy cel i kierunek działań jest powiązany z zidentyfikowanymi wcześniej problemami. Każde z działań wpisuje się w co najmniej jeden cel.

8. Komplementarność działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Komplementarność działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy rozpatrywać w następujących aspektach:

- **Komplementarność przestrzenna:** podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane będą w granicach obszaru rewitalizacji i mają one przede wszystkim na celu rozwiązanie problemów zdiagnozowanych w jego obrębie. Jednak z uwagi na funkcje, jakie pełni obszar rewitalizacji w obrębie gminy (szczególnie podobszar Wiśniowa Centrum), z efektów realizacji projektu korzystać będą mieszkańcy całej gminy. Jednocześnie, w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą realizowane takie przedsięwzięcia, które dotyczyły będą obszaru całej gminy, jednak ich efekty będą odczuwalne na obszarze rewitalizacji i przyczynią się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów, np. wymiana kotłów niespełniających norm na źródła ekologiczne – w projekcie mogą wziąć udział mieszkańcy całej gminy, jednak z uwagi na fakt, iż zanieczyszczenie powietrza jest jednym z głównych problemów obszaru rewitalizacji, cele projektu wpisują się w cele rewitalizacji, a projekt przyczyni się do poprawy stanu powietrza na obszarze rewitalizacji;
- **Komplementarność pod względem problemów** – cele i przedsięwzięcia ujęte w programie rewitalizacji odpowiadają na zidentyfikowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji:
 - w sferze społecznej proces rewitalizacji skupiał się będzie na trzech głównych grupach problemowych: problemami z integracją lokalnej społeczności i niedostateczną aktywnością mieszkańców, problemami z wysokim bezrobociem oraz problemami z niedostateczną sytuacją materialną części mieszkańców, co grozi ich wykluczeniem. Z tego względu wyznaczono trzy cele operacyjne, skupiające działania na rzecz zmniejszania skali ww. grup problemów. Przyjęte cele i przedsięwzięcia wpłyną także na problemy związane z niedostatecznym bezpieczeństwem oraz niekorzystną strukturą demograficzną obszaru: większa aktywność społeczna i wyższe zintegrowanie lokalnej społeczności sprzyja podniesieniu poziomu bezpieczeństwa poprzez większą dbałość o dobro

wspólne, większe zainteresowanie i empatię wobec innych, zwracanie większej uwagi na to, co się dzieje w przestrzeni publicznej, większą chęć do udzielenia pomocy w sytuacjach niebezpiecznych. Ogólna poprawa jakości życia mieszkańców, jaka będzie wynikiem procesu rewitalizacji sprzyja napływowi mieszkańców, szczególnie rodzin z dziećmi i może korzystnie wpłynąć na procesy demograficzne. Jednocześnie rewitalizacja zakłada podejmowanie przedsięwzięć na rzecz zapobiegania marginalizacji seniorów i ich włączenia w udział w życiu społecznym;

- w sferze gospodarczej cele rewitalizacji skupiają się na wykorzystaniu posiadanych atutów, zasobów i walorów w procesie rozwoju gospodarki, tworzeniu dogodnych warunków do rozwoju turystyki oraz tworzeniu dogodnych warunków do rozwijania działalności przez przedsiębiorstwa i uruchamiania przez nie nowych miejsc pracy, co będzie sprzyjać walce z bezrobociem;
 - w sferze społecznej położono nacisk na poprawę stanu infrastruktury społecznej, która jest niezbędna do generowania pozytywnych zjawisk sfery społecznej, umożliwia organizację nowych przedsięwzięć, sprzyja aktywności mieszkańców, zachęca ich do skorzystania z miejscowej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej. Ponadto, niezwykle ważna jest także jakość i funkcjonalność przestrzeni publicznej, która stanowi bazę materialną dla zjawisk gospodarczych i społecznych. Zaznaczono także, iż istotne jest wspieranie ochrony środowiska i krajobrazu jako walorów gminy.
- **Komplementarność z dokumentami strategicznymi gminy** – cele i kierunki działań Programu Rewitalizacji odpowiadają celom zawartym w Strategii Rozwoju Gminy Wiśniowa oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, co udowodniono w rozdziale 3 niniejszego dokumentu;
 - **Komplementarność względem siebie** – poszczególne przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają swoje efekty, zarówno w obrębie jednej sfery (np. komplementarność przedsięwzięć mających na celu rozwój gminnej oferty kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej, komplementarność działań mających na celu rozwój branży turystycznej zwiększenie aktywności przedsiębiorstw w tym zakresie, komplementarność działań na rzecz rozwoju infrastruktury społecznej zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem), jak

też przekrojowo, pomiędzy sferami (np. komplementarność przedsięwzięcia zakładającego modernizację budynku biblioteki z przedsięwzięciami polegającymi na organizacji w nim wydarzeń o charakterze kulturalnym, społecznym, edukacyjnym, komplementarność działań na rzecz zwiększenia aktywności przedsiębiorców w obszarze turystyki z przedsięwzięciami promującymi gminę oraz mającymi na celu podkreślenie atrakcyjności turystycznej gminy);

- **Komplementarność pod względem instytucjonalnym** – podmiotem, który był zarówno odpowiedzialny za opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, jak i za jego wdrożenie jest Gmina Wiśniowa. Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne odbywać się będą z jej udziałem. Gmina będzie koordynować poszczególne przedsięwzięcia, będzie zarządzać ich wdrożeniem, będzie inicjować współpracę pomiędzy różnymi grupami interesariuszy, a także dołoży wszelkich starań, by przedsięwzięcia rewitalizacyjne trafiły do jak największej grupy odbiorców;
- **Komplementarność międzyokresowa** – projekty ujęte na liście przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających są w pełni komplementarne w stosunku do projektów realizowanych przez Gminę Wiśniowa w okresie 2007-2013 i wzmacniają ich efekty.
- **Komplementarność międzyfunduszowa** – w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano szereg działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, które są realizowane ze środków zewnętrznych lub zostaną zgłoszone do dofinansowania ze środków zewnętrznych. Głównym źródłem dofinansowania zewnętrznego są fundusze unijne. W zakres przedsięwzięć rewitalizacyjnych wchodzi zarówno przedsięwzięcia dofinansowane z EFRR (głównie w ramach RPO Województwa Małopolskiego), jak i komplementarne z nimi przedsięwzięcia finansowane z EFS.

9. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

9.1. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

Tabela 9. Koszty podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie	Koszty	Inwestora		Zewnętrzne	
		Środki publiczne	Środki prywatne	Fundusze UE	Środki krajowe
Rozbudowa z przebudową budynku przedszkola w Wiśniowej (obszar rewitalizacji)	1 000 000,00	250 000,00	0,00	750 000,00	0,00
Dni Otwarte Przedszkola (obszar rewitalizacji)	2 800 000,00	700 000,00	0,00	2 100 000,00	0,00
Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wiśniowej (poza obszarem rewitalizacji jako przedsięwzięcie mające wpływ na rozwiązanie problemów obszaru rewitalizacji)	1 395 166,70	756 866,16	0,00	638 300,54	0,00
Organizacja przedsięwzięć kulturalnych, hobbystycznych, rekreacyjnych, społecznych dla różnych grup odbiorców w zmodernizowanym budynku GOKIS (Podobszar Wiśniowa Centrum)	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
Głęboka termomodernizacja budynku urzędu gminy na działce nr 2031 w Wiśniowej	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
Oznaczenie szlaków turystycznych i miejsc o wysokich walorach spójnym systemem oznakowani (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
Promocja turystyczna (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	50 000,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00
Promocja inwestycyjna (cała gmina, w tym obszar	25 000,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00

rewitalizacji)					
Współpraca z przedsiębiorcami na rzecz zwiększenia inwestycji w turystykę (cała gmina, w tym obszar rewitalizacji)	278 750,00	2 306,25	0,00	251 443,75	0,00
Łącznie	15 462 685,68	4 406 348,41	10 000,00	11 021 337,27	0,00

9.2. Potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podstawowym źródłem finansowania inwestycji realizowanych przez Gminę jest budżet gminny, jednak ze względu na jego ograniczenia i konieczność sfinansowania innych zadań, konieczne jest wykorzystywanie możliwości zewnętrznego wsparcia poszczególnych przedsięwzięć założonych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Do głównych zewnętrznych źródeł finansowania należą fundusze unijne oraz środki krajowe.

Finansowe wsparcie Unii Europejskiej przysługuje państwom członkowskim Unii Europejskiej i podmiotom działającym na jej terenie oraz (w określonych przypadkach) krajom nienależącym do Unii Europejskiej (np. państwom starającym się o przyjęcie, korzystającym z tzw. funduszy przedakcesyjnych, itp.).

W okresie rozliczeniowym 2014-2020 Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej – łącznie otrzyma 82,5 mld euro. Głównym kryterium podziału środków finansowych Unii na poszczególne państwa członkowskie jest poziom produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca. Regiony o poziomie PKB na mieszkańca w granicach 75% - 90% średniego poziomu unijnego zaliczane są do regionów w okresie przejściowym, a bardziej rozwinięte to te, których PKB na mieszkańca osiąga 90% lub więcej średniej unijnej. Poziom PKB Polski na mieszkańca osiąga niecałe 70% średniego poziomu UE. Tylko województwo mazowieckie przekroczyło granicę 75% i znalazło się w grupie regionów lepiej rozwiniętych. Było to jednym z podstawowych powodów przyznania Polsce pomocy unijnej w ostatecznej wysokości. Ponadto, poza obiektywnym kryterium podziału funduszy, jakim jest poziom PKB na mieszkańca, wielkość przyznanych danemu państwu środków zależy od wielu innych czynników i zawsze jest przedmiotem negocjacji z Komisją Europejską.

Perspektywa na lata 2014-2020 będzie wdrażana w Polsce poprzez 6 krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz 16 programów regionalnych zarządzanych przez Urzędy Marszałkowskie.

Podstawowym programem unijnym, o którego środki planuje ubiegać się Gmina Wiśniowa jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Środki krajowe umożliwiające wsparcie różnorodnych gminnych inwestycji, pochodzą z budżetu Państwa. Są rozdysponowywane przez Ministerstwa, Wojewodów, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, itp.

Dofinansowanie można uzyskać w postaci dotacji z budżetu państwa. Ich przyznanie uregulowane jest ustawą o finansach publicznych. Dotację taką można otrzymać na finansowanie bądź też dofinansowanie zadań zarówno z zakresu administracji rządowej jak i innych zadań zleconych, bądź też bieżących zadań własnych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego. Dotację taką mogą także otrzymać fundacje i stowarzyszenia, jako jednostki nie zaliczane do sektora finansów publicznych. Dotacje z budżetu państwa można podzielić na celowe, podmiotowe i przedmiotowe. Dotacja celowa przeznaczana jest na zadanie określone przez ustawę o finansach publicznych. Dotacja podmiotowa przyznawana jest na finansowanie działalności określonego podmiotu, zaś przedmiotowa na dopłaty dla określonych wyrobów bądź usług. Dotację z budżetu państwa mogą też otrzymać nowo powstałe gospodarstwa pomocnicze czy budżetowe na pierwsze wyposażenie w środki obrotowe.

Istnieją także programy finansowane ze środków krajowych, w ramach których można ubiegać się o realizację różnych typów inwestycji.

Wyżej opisane źródła finansowania (zarówno krajowe, jak i zagraniczne) stanowią szansę zarówno dla władz gminnych, jak również mieszkańców i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie gminy, na pozyskanie zewnętrznego wsparcia dla różnego rodzaju przedsięwzięć, jakie są zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

10. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji jest konieczne do kontrolowania stopnia jego wdrożenia, osiągnięcia określonych w nim celów i kierunków działań oraz wpływu efektów jego realizacji na obszar objęty rewitalizacją oraz na rozwój całej gminy.

Z uwagi na charakter procesu rewitalizacji, zarządzanie jego wdrożeniem odbywać się będzie w kilku płaszczyznach, jednak najistotniejsze z punktu widzenia Gminy - operatora Programu, będzie zarządzanie formalne jako narzędzie gwarantujące prawidłowy przebieg wdrożenia GPR.

Podmiotem zarządzającym i koordynującym Gminny Program Rewitalizacji jest gmina Wiśniowa. Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego, działającą na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1990 Nr 16 poz. 95 z późn. zm.), innych ustaw oraz Statutu Gminy.

Bezpośrednio wykonanie Programu nadzorować będzie Wójt Gminy Wiśniowa wraz z wyznaczonymi pracownikami Urzędu Gminy. Po przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji, powołany zostanie Zespół ds. Rewitalizacji. Zespół składał się będzie z pracowników Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, które ze względu na swoją specyfikę będą zaangażowane w proces rewitalizacji.

Członkowie Zespołu będą bezpośrednio odpowiedzialni za wdrożenie GPR oraz realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, za które odpowiedzialna będzie Gmina. Zadania odnoszące się do zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji odbywać się będą w ramach obowiązków poszczególnych Referatów Urzędu Gminy. W sprawach związanych z procesem rewitalizacji Zespołowi ds. Rewitalizacji podlegać będą wszystkie komórki organizacyjne Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne, które będą włączane w proces rewitalizacji zgodnie ze zwykłym zakresem obowiązków, pełnionymi funkcjami i posiadanymi kompetencjami.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane na podstawie przyjętej uchwałą Rady Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz budżetu Gminy.

Po przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który zgodnie z art. 7 ust. 1 stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcje

opiniodawczo-doradczą Wójta. Uchwała Rady określi zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji współpracował będzie z Zespołem ds. Rewitalizacji.

Gmina Wiśniowa jako operator Programu Rewitalizacji posiada odpowiednie zasoby kadrowe oraz organizacyjne do jego wdrożenia i zarządzania. Program wdrażany będzie w oparciu o istniejące struktury, zgodnie z przyjętą w Urzędzie Gminy Wiśniowa metodą realizacji programów strategicznych i przedsięwzięć inwestycyjnych. Organizacja pracy Urzędu, posiadanie odpowiednich struktur, wydziałów i kadr, wypracowane procedury wdrażania inwestycji oraz przepisy prawne i regulaminy warunkujące funkcjonowanie Urzędu stanowią gwarancje właściwego wdrożenia zaplanowanych przedsięwzięć.

Zarówno w zarządzaniu poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, jak również w procesie zarządzania całym Programem udział będą mogli brać mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, pozostałe grupy interesariuszy. Podstawowym organem koordynującym udział tych podmiotów w procesie zarządzania będzie Komitet Rewitalizacji. Będzie on przyjmował zgłoszenia chętnych do udziału w procesie zarządzania, oceniał ich deklaracje, weryfikował i nadzorował zakres obowiązków, jaki przyjmą na siebie te podmioty w procesie zarządzania. Pośredniczył będzie także w komunikacji pomiędzy grupami interesariuszy a Wójtem i pracownikami Urzędu Gminy zaangażowanymi w prowadzenie procesu rewitalizacji. Dzięki temu możliwe będzie zapewnienie skoordynowanego i efektywnego udziału grup interesariuszy w zarządzaniu Programem i poszczególnymi przedsięwzięciami.

Sposób zarządzania i jego efekty będą poddane ocenie w ramach systemu monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, co zostanie ujęte w rocznym raporcie z realizacji Programu Rewitalizacji.

11. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

Podmiotem nadzorującym prawidłowe wykonanie zadań, jakie zostały ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz przebieg całego procesu rewitalizacji jest Gmina Wiśniowa jako operator Programu. Bezpośrednio, monitorowaniem i oceną Programu zajmować się będzie Zespół ds. Monitorowania i Oceny Gminnego Programu Rewitalizacji, w skład którego wchodzić będą członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji. Pracami Zespołu ds. Monitorowania i Oceny przewodniczył będzie Wójt Gminy Wiśniowa.

Posiedzenia Zespołu będą zwoływane przez Wójta Gminy Wiśniowa. Będą się one odbywały co najmniej raz w roku. Na bazie sprawozdań i wniosków Zespołu, Wójt Gminy, zgodnie z art. 22. Ust. 1. Ustawy o rewitalizacji dokona oceny aktualności i stopnia realizacji Programu. Ocena sporządzona przez Wójta podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dodatkowo, spośród członków Zespołu ds. Monitorowania i Oceny Gminnego Programu Rewitalizacji wyznaczona zostanie osoba odpowiedzialna za przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, ocena poszczególnych projektów będzie dokonywana zarówno przed realizacją (ex-ante), w trakcie jej trwania oraz po zakończeniu realizacji. W ramach standaryzacji oceny oraz zestawienia wymiernych efektów Programu, przyjęto wskaźniki osiągnięcia celu. Ich wartości będą podstawą do dokonania ewaluacji poszczególnych zadań, a tym samym i realizacji całego Programu. Ocenie będą także podlegały niewymierne skutki programu, których nie można opisać za pomocą wskaźników i wartości liczbowych. Podstawą jej dokonania będą konsultacje społeczne, w formie badania ankietowego, których wyniki nie tylko pozwolą na rzetelną ocenę procesu rewitalizacji i jego wpływu na życie mieszkańców, lecz także umożliwią określenie kierunków działań na lata następne. Kompleksowy system oceny pozwoli na minimalizację ryzyka niepowodzenia lub nieosiągnięcia wszystkich zaplanowanych efektów.

Przyjęte wskaźniki oceny i monitorowania Programu Rewitalizacji dla poszczególnych celów. Wartość bazowa zostanie przyjęta w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji lub rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Wskaźnikom nie przypisano określonej

wartości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wartości początkowej (wzrost lub spadek).

Za wykonanie poszczególnych zaleceń po dokonanej ocenie odpowiedzialny będzie Zespół ds. Rewitalizacji.

W przypadku zakłóceń procesu rewitalizacji, spośród członków wyłoniony zostanie zespół kryzysowy, mający na celu zidentyfikowanie przyczyn zaistniałych utrudnień oraz wdrożenia odpowiednich procedur. Przed podjęciem decyzji o zastosowaniu nadzwyczajnych środków, konieczne będzie ich skonsultowanie z pozostałymi podmiotami zaangażowanymi w wykonanie poszczególnych działań.

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji, w przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy uchyla uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Wójta.

12. Partycypacja społeczna

Zgodnie z zapisami Art. 5. 1. Ustawy o rewitalizacji, partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Ustawa precyzuje, jakie co najmniej formy partycypacji i konsultacji powinny zostać przeprowadzone i wdrożone na etapie opracowania i realizacji Programu.

Z uwagi na fakt, iż rewitalizacja ma służyć przede wszystkim rozwiązaniu problemów społecznych na obszarze ich koncentracji, niezbędne jest włączenie społeczności objętej rewitalizacją w przygotowanie i wdrożenie procesu. Zaangażowanie społeczności pozwala na pełniejsze zdiagnozowanie problemów oraz przygotowanie przedsięwzięć w sposób kompleksowy odpowiadających na istniejące potrzeby. Ponadto, dzięki włączeniu różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji, łatwiej zaangażować społeczność do aktywnego włączania się w proces i branie za niego odpowiedzialności. Dzięki temu, efekty rewitalizacji powinny być trwalsze i bardziej kompleksowe.

Pierwszy etap konsultacji miał miejsce podczas wyznaczania obszar zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przedmiotem prowadzonych konsultacji społecznych był projekt Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Wiśniowa wraz z załącznikami. Podmiotami przeprowadzonych konsultacji społecznych byli wszyscy mieszkańcy i interesariusze obszaru Gminy Wiśniowa.

Celem przeprowadzonych konsultacji społecznych było poddanie do zaopiniowania mieszkańcom oraz interesariuszom terenów Gminy Wiśniowa proponowanego zasięgu obszaru zdegradowanego (OZ) oraz obszaru rewitalizacji (OR), z możliwością zgłaszania uwag.

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzone będą w terminie od 3 do 26 marca 2017. Ogłoszenie konsultacji było poprzedzone obwieszczeniem o terminie rozpoczęcia konsultacji społecznych opublikowanym na stronie internetowej UG Wiśniowa oraz BIP z dnia 24 lutego 2017 r.

Uwagi i opinie można zgłaszać poprzez Formularz Zgłaszania Uwag oraz Ankietę konsultacyjną możliwe do pobrania ze strony www.ug-wisniowa.pl, Biuletynu Informacji

Publicznej Gminy lub do odebrania w Urzędzie Gminy. Formularz lub/oraz Ankiety konsultacyjną można przesłać pocztą elektroniczną na adres info@ug-wisniowa.pl, pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście do Urzędu Gminy Wiśniowa.

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Zgodnie z artykułem 21. Ustawy o rewitalizacji, Rada Gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie będą wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, Rada Gminy wprowadzi przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

W Gminnym Programie Rewitalizacji nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia października 2015 r.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 Ustawy o rewitalizacji, do 3 miesięcy od daty uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Gminy powołany zostanie Komitet Rewitalizacji. Zgodnie z art. 7 ust. 1 stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotawczą-doradczą Wójta. Na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględniono Komitet Rewitalizacji w Systemie oceny i monitorowania oraz w Opisie struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji.

14. Sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzania zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji nie wymaga uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

15. Załącznik graficzny

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego.....	7
Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji	8
Tabela 3. Zestawienie cech charakteryzujących komponenty wskaźnika syntetycznego	22
Tabela 4. Zidentyfikowane zjawiska negatywne w obszarze rewitalizacji	30
Tabela 9. Zestawienie celów przyjętych w Gminnym Programie Rewitalizacji wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Wiśniowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 10. Zestawienie celów przyjętych w Gminnym Programie Rewitalizacji wraz z powiązanymi z nimi celami i kierunkami działań określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Tabela 7. Cele strategiczne.....	35
Tabela 8. Zestawienie celów strategicznych i operacyjnych	38
Tabela 9. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	39
Tabela 10. Lista uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	41
Tabela 11. Koszty podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	48

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie powiatu myślenickiego na tle województwa małopolskiego	9
Rysunek 2. Schematyczna mapa powiatu myślenickiego.....	10
Rysunek 3. Mapa Gminy Wiśniowa	11
Rysunek 4. Jednostki urbanistyczne gminy Wiśniowa.....	12
Rysunek 5. Obszar Wiśniowa Centrum.....	13
Rysunek 5. Kartogram przedstawiający wartości syntetycznego wskaźnika rozwoju społecznego dla poszczególnych jednostek urbanistycznych.....	23
Rysunek 6. Schemat mechanizmu integracji	43

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych jednostkach urbanistycznych gminy Wiśniowa w 2015 roku	14
Wykres 2. Udział mieszkańców obszaru rewitalizacji i pozostałej części gminy w liczbie ludności ogółem w 2015.....	14
Wykres 3. Liczba osób objętych świadczeniami GOPS na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach w 2015 roku.....	16
Wykres 4. Liczba osób dotkniętych zjawiskiem ubóstwa na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa.....	16
Wykres 5. Liczba bezrobotnych do 30-tego roku życia na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa.....	17

Wykres 6. Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku	18
Wykres 7. Średni wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku szkolnym 2015/2016 w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa.....	19
Wykres 8. Liczba przestępstw w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku.....	19
Wykres 9. Frekwencja wyborcza w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2014 roku.....	20
Wykres 10. Wskaźnik obciążenia demograficznego dla poszczególnych jednostek	21
Wykres 11. Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku	24
Wykres 12. Długość dróg gminnych wymagających remontu w poszczególnych jednostkach gminy Wiśniowa w 2015 roku	25
Wykres 13. Wielkość emisji powierzchniowej PM (kg/rok).....	26